Трибуна вільного українського слова на вільній американській землі

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Адреса Редакції і Адміністрації: 'Svoboda', 81-83 Grand St., Jersey City 3, N. J.
Тел.: HEnderson 4-0807, 4-0237
УНС.: HEnderson 4-1016

РІК LXII. Ч. 83. TWO SECTIONS (SECTION 1) ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СУБОТА, 1-го ТРАВНЯ (MAY) 1954. ДЕСЯТЬ ЦЕНТІВ — TEN CENTS No. 83. VOL. LXII.

ПРЕЗИДЕНТ НЕ ВИПОВІСТЬ ВІЙНИ БЕЗ ЗГОДИ КОНГРЕСУ

АЛЕ ВІН ПРОТИ ЗАКОННОГО ОБМЕЖЕННЯ ВЛАДИ ПРЕЗИДЕНТА; ВІН ВІДМОВИВСЯ СКЛАСТИ ЗАЯВУ В СПРАВІ МекКАРТІ—СТІВЕНСА І В СПРАВІ ВІЙНИ В ІНДО-КИТАЇ; ВИБОРЧИМ ГАСЛОМ 1954 РОКУ БУДЕ ПРОГРАМА РЕСПУБЛІКАНСЬКОГО УРЯДУ

Вашинґтон. — Президент заявив на пресовій конференції, що уряд ЗДА не виповість війни Китаєві ані нікому іншому в світі без згоди Конгресу. Цю заяву склав президент кілька мінут перед тим, як пішов на засідання Крайової Ради Безпеки, де мали обговорювати справу допомоги Франції в її війні в Індо-Китаї. Хоч президент не згадував про це на пресовій конференції, то він давніше заявив, що в випадку аґресії на цю країну він не буде чекати на згоду Конгресу, тільки сам накаже діяти збройним силам ЗДА проти аґресора. Але президент виразно зазначив, що він проти того, щоб окремим законом обмежувати владу президента в ділянці закордонної політики. Айзенгавер домагався свободи дії в теперішніх непевних часах, щоб не ослаблювати становища Голови ЗДА. (Кілька годин пізніше Палата Репрезентантів великою більшістю (214-37) голосів відкинула внесок конґресмена Фредеріка Кудерта, щоб законом заборонити висилати американські війська до Індо-Китаю без згоди Конгресу). В справі допомоги Франції в її війні в Індо-Китаї президент відмовився складати заяву, щоб нею не пошкодити нарадам, що почалися в Женеві. Він обіцяє вияснити цю справу тоді, коли скінчиться Женевська конференція. Про висилку американських літаків до Індо-Китаю говорено на конференції представників уряду і провідників Конгресу без порозуміння з Англією. ЗДА погодилися на Женевську конференцію, бо треба шукати якогось виходу з теперішньої ситуації, — яка проявляється в двох неможливих скрайностях: або погодитися на панування комуністів у цілій Азії або знайти спосіб задовільного співжиття з теперішніми комуністичними державами. — Президент згадав поділену Німеччину, але заперечив, що він думає також про поділ Індо-Китаю, бо приклад Німеччини не заохочує до подібних експериментів.

Президент заявив, що переслухання в справі спору секретаря армії Стівенса з сен. МекКарті повинні швидко закінчитися. Він відмовився відповідати на окремі запити в цій справі, бо, на його думку, йому не випадає говорити на цю тему. Айзенгавер казав, що справа МекКарті-Стівенса зовсім не впливає на спізнення праць в обох палатах Конгресу, як про це його інформували конгресові провідники. З інших справ на пресовій конференції порушувано ще й такі проблеми: 1. Президент інформував журналістів, що уряд зовсім не легковажить комуністичних аґентів в урядових установах, і старається їх звільняти з праці, якщо тільки про це довідається. 2. Айзенгавер вірить, що головним виборчим гаслом восени 1954 року буде справа здійснювання республіканської програми впродовж дворічного урядування республіканців. Президент заявив, що він не буде аґітувати за жадними особами, тільки за партійною програмою. 3. Оборона країни, казав президент, ніколи не може бути досконала й закінчена, але уряд постійно працює над її поліпшенням, щоб вона була, можливо, якнайкраща. 4. В закордонній політиці панує двопартійна система, і уряд постійно інформує про неї провідників обох партій. 5. На запит журналіста, чи ЗДА даватимуть зброю і державі Ізраїлю так само, як це діється з Іраком — президент відповів, що його уряд може давати зброю тільки для такої загальної справи, як оборона проти комунізму, а не на те, щоб починати місцеві війни з сусідами або з приятелями. 6. Айзенгавер висловив своє признання для фахових здібностей д-ра Дж. Опенгаймера, але мусів передати його справу окремій комісії для об'єктивного ствердження, чи оправдані сумніви щодо льояльности цього науковця. Президент признався, що згідно з його зарядженням не було явного конгресового слідства в справі Опенгаймера.

Шайн фотографувався на пропозицію Стівенса

Вашинґтон. — Під час шостого дня переслухань на Сенатській Слідчій Підкомісії зізнавав вояк Дж. Дейвід Шайн, який заявив під присягою, що він фотографувався з секретарем армії Стівенсом на пропозицію самого Стівенса. Стівенс зізнав, що він не може собі пригадати цього, щоб робив таку пропозицію Шайнові. З цієї фотографії хтось відрізав третю особу, що була на цій світлині. Шайн твердить, що він не знає, хто це зробив, і чому хтось відрізав полковника летунства Бреллі. Під час дальших переслухань приходило до гострої виміни думок між сенатором МекКарті і правним дорадником підкомісії Рейом Дженкінсом. Дженкінс не міг зрозуміти, як вояк Шайн може не пам'ятати подій із перед кількох днів, а сенатор МекКарті на це заявляв, що це „неслушна" заввага Дженкінса. Під час переслухань виявлено зізнання генерал-майора Лотона про те, що дорадник армії Адамс домагався припинення акції проти здогадних комуністів.

Стравс про перспективи атомової доби

Ню Йорк, Н. Й. — Голова Комісії Атомової Енерґії, адмірал Луїс Л. Стравс, промовляючи на обіді корпорації Бренд Неймс Фавндейшен в готелі „Валдорф-Асторія", твердив, що та величезна користь, яку принесе ЗДА мирне користування атомовою енерґією, далеко перевищує грошові й матеріяльні видатки, що їх вкладено в досліди над атомовою енерґією. Адмірал Стравс заявив, що якби вдалося здійснити міжнародну контролю над атомовою енерґією, — то розкрилися б зовсім нові перспективи для піднесення добробуту людства. Як заявив адмірал, спочатку видано на атомові досліди 2,500,000,000 долярів, а пізніше ще 11,000,000,000. Але за ці суми створено атомові фабрики з цілим комплексом промислових улаштувань, які вартують більше як доляри, що їх видано на ці фабрики. Досліди над атомом посунули вперед розвиток фізики, хемії, металюрґії, біології та сільського господарства. Тепер атомова енерґія може працювати для добра людства, а не тільки для його нищення: лікування деяких недуг, зберігання харчів, витворювання електричної енерґії, вирощування рослин тощо. Але для цього всього треба міжнародного порозуміння в цій справі, щоб людство могло бути певне, що атомова енерґія продукується не для його знищення, а для його добра.

Ген. Джозеф М. Свінґ — Комісаром Іміґрації й Натуралізації

Вашинґтон. — Президент Айзенгавер іменував свого шкільного товариша з військової академії, генерала-ляйтенанта Джозефа М. Свінґа, комісаром Іміґрації і Натуралізації. Цю номінацію переслано на затвердження до Сенату. Генерал Свінґ обійме становище після А. Р. Мекі, який був комісаром від 1951 року і який тепер погодився бути заступником комісара іміґрації і натуралізації. Свінґ закінчив академію в Вест Пойнті 1915 року, а 28 лютого цього року залишив військову службу. Під час світової війни він командував Одинадцятою Дивізією, яка перша окупувала Японію. Як комісар іміґрації і натуралізації, генерал Свінґ здійснюватиме іміґраційний закон МекКаррана-Волтера з 1950 року, який часто критикують і про зміну якого внесли законопроєкт сенатори Г. Г. Лімен і Г. Г. Гомфрі.

Торговельна Палата проти обмежування кредиту

Вашинґтон. — Торговельна Палата ЗДА прийняла одноголосно резолюцію, яка домагається не обмежувати Дирекцію Федеральної Резерви в її кредитовій політиці. За цією резолюцією голосували всі 2,000 делеґатів. Численні делеґати критикували Дирекцію Федеральної Резерви за те, що вона минулого року обмежувала можливості кредиту. Представник цієї дирекції А. А. Мілс вияснив, що дирекція мусіла дещо обмежити кредит, бо він так збільшувався, що загрожував господарською катастрофою. Тепер, сказав він, ведеться протилежну політику, щоб при допомозі легкого кредиту втримати господарську активність. З інших резолюцій, ухвалених Торговельною Палатою, треба згадати такі: 1. Схвалення пливкої допомоги фармерам для втримання цін на фармерські продукти, 2. Палата виступає проти страйків робітничих спілок, які страйкують тільки із-за симпатії до інших спілок.

Франція надає самостійність В'єтнамові

Париж. — Між урядами Франції і найбільшої індо-китайської провінції В'єтнаму підписано в Парижі два документи, за якими визнано В'єтнамові „повну самостійність" з пов'язанням його на рівній базі з іншими складовими частинами французької Унії. В імені Франції ці документи підписав прем'єр Ляніель, а в імені В'єтнаму Нґуєн Трунґвінґ. Підписані умови будуть урочисто проголошені й увійдуть в силу тоді, коли закінчаться переговори про деталі господарських і культурних взаємин. Найважливішою з цих справ є в'єтнамська валюта. Підписана умова дасть змогу В'єтнамові взяти участь у Женевській конференції. Голова В'єтнаму, Бао Дай, перебуває тепер в Каннах на французькій Рівієрі, де очікують також приїзду прем'єра Буу Лока. Державний підсекретар в справах Індо-Китаю, Марк Жаке, виїхав до Кан на нараду з Бао Даї у справі допущення індо-китайських комуністів на Женевську конференцію. З дотеперішньої тактики Молотова і Чу Ен-ляя виходить, що Кремль повторює тут свою тактику, відому з Берлінської конференції щодо Східньої Німеччини: він хоче примусити французів і в'єтнамських демократів безпосередньо переговорювати з комуністами, як договірною стороною. Таким чином в'єтнамські комуністи були б поставлені на рівну площину з теперішнім в'єтнамським урядом, отже був би визнаний принцип компромісу: французи готові піти на якийсь такий компроміс, але в'єтнамці знають, що він скінчився б уярмленням комуністами всього краю. Американські часописи переводять паралелю між труднощами, що їх робить американській політиці в Кореї Сінґман Рі, і труднощами Франції в Індо-Китаї від Бао Даї.

Тінь 400 червоних дивізій

Авторитетні військові чинники у Вашинґтоні малюють такий образ теперішньої совєтської збройної сили: У Східній Німеччині перебувають 22 дивізії, в більшості змоторизовані, готові кожної хвилини до маршу на Західню Европу. Впродовж 30 днів від першого дня війни — Совєти можуть разом із сателітами поставити на ноги 400 дивізій. У СССР, в Східній Німеччині й в усіх сателітських державах стоїть під зброєю 6 мільйонів вояків, з того — 4,500,000 — це головні збройні сили. СССР має летунство силою коло 20,000 літаків всіх видів і типів. До того доходить морська фльота із найчисленнішою, після ЗДА, — підводною фльотою.

Лікарська допомога для родин військовиків

Вашинґтон. — Департамент оборони звернувся до Конгресу з просьбою ухвалити законопроєкт про видатки на лікарську допомогу родинам військовиків. За цим законопроєктом уряд мав би оплачувати лікування членів родини військовика у приватних лікарів і в цивільних шпиталях, коли немає можливости користати з військових шпиталів. Секретар оборони має визначити суму, яку можна буде виплачувати в подібних випадках. Досі члени родини військовиків могли користати тільки з військових шпиталів. До членів родини військовика зараховуються: жінка, діти, батьки, тесть і теща, якщо вони на його утриманні. Вдови по вояках та їхні діти можуть діставати лікарську допомогу тільки від військових шпиталів.

Москва приготовляється до першотравневого свята

Москва. — У Москві декорують будинки прапорами, транспарентами і портретами совєтських достойників, як щороку на день 1 травня. — Найбільше місця займають, очевидно, портрети Леніна і Сталіна. Звертають увагу збірні портрети ‚великої п'ятки' — Маленкова, Хрущова, Булґаніна, Мікояна і Первухіна. Все ж, широкі кола совєтських громадян свідомі того, що Нікіта Хрущов щораз більше висувається вже не тільки, як другий після Маленкова, але як рівний Маленкову своїми впливами і значенням. Звертають увагу, що 26 квітня ц. р. Хрущов виступив уперше вже не тільки, як фахівець сільсько-господарських справ, чи як аналітик внутрішніх совєтських справ за своїм становищем генерального секретаря Всесоюзної Комуністичної Партії, але як речник СССР в зовнішній політиці. Коли в минулому році Маленков виступав перед обома палатами совєтського „парляменту", Верховним Совєтом і Совєтом Національностей, то в цьому році промовцем у Верховному Совєті був Хрущов, а Маленков тільки в Совєті Національностей.

МОЛОТОВ ВИГОЛОСИВ ЩЕ ОДНУ ПРОПАҐАНДИВНУ ПРОМОВУ

АВСТРАЛІЙСЬКИЙ ПРЕДСТАВНИК АПЕЛЮЄ ДО ПІВДЕННОЇ КОРЕЇ. — ЖЕНЕВСЬКА КОНФЕРЕНЦІЯ ВЖЕ В ПЕРШОМУ ТИЖНІ ВИЯВИЛАСЬ БЕЗНАДІЙНОЮ

Женева. — Останнє засідання Женевської конференції тривало тільки дві години і було виповнене промовами австралійського представника міністра Казея і Молотова. Австралійський репрезентант закликав делеґатів Південної Кореї погодитися на той пункт пропозиції Північної Кореї, який говорить про нові парляментарні вибори у цілій Кореї, а не тільки у Північній. Його Промова була ділова і навіяна бажанням причинитися до якогось розумного компромісу в справі об'єднання і миру в Кореї. Зате Молотов ще раз використав міжнародне форум для виголошення пропаґандивної промови, призначеної не для делеґатів конференції, а для некритичних азійських мас, — як коментують цю промову закордонні спостерігачі. Молотов повторював гасло „Азія для азіятів", подібне до гасла „Европа для европейців", що його проповідував на недавній Берлінській конференції. Очевидно, він промовчав, чому Росія, яка є ніби европейською державою, займає мало не половину Азії!) Зрештою, він повторяв давні обвинувачення проти З'єдинених Держав, що вони, мовляв, під покришкою фірми Об'єднаних Націй перевели „аґресію" в Кореї і таку саму „аґресію" на Формозі, де помогли „прогнаним рештками" режиму Чіян Кай-шека всадовитися, проти волі більшости китайського народу.— За враженнями закордонних кореспондентів у Женеві, тамошня атмосфера віє безнадійністю і вже під кінець першого тижня конференції не видко ніяких можливостей, як дійти до згоди в справі Кореї. Тому виринуло там питання, чи не віддати цю справу комісіям, може вони, на своїх тайних засіданнях, дійдуть до кращих вислідів, як на явних засіданнях. Досі не забирали ще слова представники Англії і Франції, з очевидною інтенцією — не утруднювати собі становища, коли на денний порядок прийде найважніша справа — війни і замирення в Індо-Китаю. До цього часу ні один промовець, що промовляв у справі Кореї, не згадав ані словом про Індо-Китай.

Політика Неру викликає опозицію азійських держав

Кольомбо, Цейльон.—Прем'єри шести азійських держав, що з'їхалися в столиці Цейльону на триденну конференцію, погодились у першому дні нарад тільки на дві з шести точок програми, що її запропонував індійський прем'єр Неру у відношенні до індо-китайської проблеми. Одноголосно прийнято проєкт заклику негайно припинити воєнні дії в Індо-Китаї і проєкт конечности повної суверенности індо-китайських держав. Інші 4 точки викликали поважні застереження, при чому звернено увагу, що не слід виступати з такими пропозиціями, які тільки ще більш ускладнили б ситуацію на Женевській конференції. Прем'єр Пакістану домагався спершу полагодити взаємні спори, які існують між отсими шістьма державами, а щойно потім докоряти іншим за незгоду (це стосується до спору між Пакістаном і Індією за Кашмір). Зате Неру має успіх в інших азійських державах, ставляючи на одну дошку небезпеку від комуністичної аґресії і від „заморського імперіялізму".

В Єгипті заарештовано 52 особи за змову проти уряду

Каїро. — З наказу Революційної Ради заарештовано 12 старшин і 40 цивільних політичних діячів під закидом підготовлювання перевороту на день 1 травня ц. р., коли відбуваються традиційні першотравневі маніфестації. Між заарештованими старшинами від ранґи поручника до майора є саме ті старшини кавалерійських полків, які підтримували ген. Наґіба в його боротьбі з полк. Нассером і допомогли Наґібові вернутися до влади після усунення його з усіх становищ. Полк. Нассер, теперішній прем'єр єгипетського уряду, головував на цілонічному засіданні Революційної Ради, на якому прийнято постанову про ці репресії. В офіційному комунікаті говориться, що заарештовані військовики нав'язали контакт з політичними партіями, провідників яких позбавлено громадянських прав на 10 років, включно з комуністичною партією, і плянували заворушення, які мали б довести до державного перевороту. Заарештованих судитиме військовий суд і комунікат Революційної Ради погрожує їм строгими карами.

60 мільйонів затруднених -- це не депресія каже секретар скарбу

Вашинґтон. — Секретар скарбу Джордж М. Гомфрі, промовляючи у Білому Домі на конференції ґубернаторів стейтів, заявив, що „сприятливі ознаки" господарського життя ЗДА забороняють йому говорити про депресію в цій країні. „Факт, що маємо більше як 60 мільйонів затруднених, сказав секретар скарбу, — це доказ того, що відбувається перехід соток тисяч робітників від праці для уряду до різнородної продукції для кращого життя, замість для вбивання людей. Кожного дня бачимо більше ознак, які збільшують віру в майбутнє. До депресії ми не зближаємось". Гомфрі заявив, що господарська ситуація в усіх стейтах негайно покращає, як тільки ввійде в життя закон про зменшення податків.

МАЛЄНКОВ І ВСІ БОЛЬШЕВИЦЬКІ ГОЛОВАЧІ НА КОНЦЕРТІ УКРАЇНСЬКОГО МИСТЕЦТВА В МОСКВІ

Москва. — Партійна „Правда", урядові „Ізвєстія" і вся совєтська преса подали на перших стрінках велике повідомлення урядової совєтської пресової аґенції ТАСС про „концерт українського мистецтва в Москві", який відбувся в репрезентативному „Большому театрі" в суботу, 24-го квітня, та в якому взяли участь усі большевицькі головачі, з Г. М. Маленковим на чолі. Концерт відбувся в честь 300-річчя „воз'єднання" України до Москви підступним Переяславським договором. У повідомленні сказано, що на сцені, „оформленій в національному українському стилі, живописною групою примістився збірний хор у складі: державної заслуженої академічної капелі УССР „Думка", державної заслуженої капелі бандуристів УССР, хору державного академічного театру опери і балету УССР ім. Т. Шевченка, хорової капелі українського радія та хору київського державного університету ім. Т. Шевченка". Концерт почався „торжественною величавою" піснею „Комуністичній партії хвала" композиції А. Филипенка у виконанні збірного хору та в супроводі симфонічної оркестри „Большого театру." Опісля співали пісню „Реве та стогне". Приявні „гаряче оплескували" пісню „З рідною Москвою", яку виконав „народний артист СССР" Гмиря. В дальшому співали уривки і арії з опер „Пікова дама" Чайковського, „Дон Кіхот" Мінкуса, „Снігурочка" Римського-Корсакова, „Запорожець за Дунаєм" Гулака-Артемовського, „Богдан Хмельницький" Данькевича та низку народних пісень. Були теж виступи балету і народні танці. Виступав цілий ряд солістів. На концерті — крім Маленкова, були приявні: Хрущов, Ворошилов, Булґанін, Каґанович, Мікоян, Сабуров, Первухин, Шверник, Кириченко, Суслов, Поспєлов, Шаталін та ряд інших головачів з Кремля і їх проконсулів в Україні. Повідомлення закінчено твердженням — що „концерт українського мистецтва в Москві у зв'язку з 300-річчям возз'єднання України з Росією пройшов з великим успіхом і вилився в ярку демонстрацію видатних досягнень культури українського народу і його нерушимої, братерської дружби з російським і всіми народами Совєтського Союзу".

Про цю „дружбу" мали б говорити привезені на показ до Москви коло 500 українських співаків і артистів, але інакше про неї говорять тисячі найкращих представників української культури і мистецтва, що їх московські сатрапи викінчили кулею в потилицю або вивезли з України та порозкидали їхні кості по всіх просторах рабовласницької імперії.

Справжня вільна українська пісня з вільних українських грудей залунає в неділю, 16-го травня, в Карнеґі Голл у Ню Йорку на ювілейному фестивалі з нагоди 60-річчя Українського Народного Союзу.

Виступ збірного українського хору на сцені московського „Большого театру" 24-го квітня ц. р.

В АМЕРИЦІ

● **Пресовий секретар** Білого Дому Джеймс С. Гаґерті заявив на пресовій конференції, що президент Айзенгавер не цікавиться справою Стівенса — МкКарті і ще ні разу не поглянув на телевізор, коли передають переслухання з Сенату.

● **Луїс Ф. Буденц,** бувший редактор комуністичного „Дейлі Воркера" і теперішній професор католицького Фортгамського університету, зізнав на судовій розправі в Филаделфії, що комуністична партія рахувала на допомогу червоної армії при організації комуністичних ЗДА.

● **Ґльорія Романовська** написала на 530 слів есей, в якому пише, що не буде більше нікого лаяти так, як лаяла свого господаря, в якого мешкає. Цей есей писала вона три дні, наслідком судового присуду, який хотів відучити її таким чином — лаятись і процесуватися.

● **Фахівці** від атомової енерґії запевняють, що їм вдалося не допустити до недуг між робітниками, які працювали над продукцією атомової енерґії хоч ці робітники спочатку не знали, над чим вони працюють.

● **Командант** Американського Леґіону, Артур Дж. Коннел заявив, що американська преса виконує „злу працю", коли пише про „моральну кризу" і про „велику загрозу для американського громадянства". Він об'їхав ЗДА, зробивши 100,000 миль дороги і переконався, що журналісти і промовці не знають Америки, коли говорять про моральну кризу в цій країні. Коннел каже, що 17,200 станиць Леґіону працюють під гаслом „Назад до Бога!"

● **Північно-корейський** летун Но Кум-сок, який минулого року прилетів був до Південної Кореї на совєтськім МІҐ-у, прибуде до ЗДА, де студіюватиме в університеті. Но Кум-сок каже, що коли він летів совєтським Міґом до Південної Кореї, він не знав, що за це дістане 100,000 долярів нагороди.

В СВІТІ

● **У Німеччині** є вже 18 американських гармат, що стріляють атомовими стрільнами. Це — три батальйони по 6 гармат, з яких кожна важить 85 тонн. Перший батальйон прибув у жовтні минулого року, останній недавно: військові чинники не подали ані дати, ані місця вивантаження їх. Місце розташування цих гармат — строга військова таємниця.

● **У Франції** не вдався проголошений комуністами генеральний страйк. На близько 12 мільйонів осіб, що дістають постійну платню (робітників, службовиків, учителів і ін.) вийшли на страйк не більше як пів мільйона з найрізнородніших катеґорій праці, так, що в кожній із них вони у великій меншині. Головною причиною невдачі комуністів — пригнічені настрої французів, що стоять під враженням розпучливої битви у Дієнбієнфу в Індо-Китаї.

● **Лондон** дістає нові автобуси. Давні поверхові тролейбуси, введені в ужиток 20 років тому, заміняють легшими автобусами, незалежними від міського електричного струму. Новий лондонський автобус обрахований на 64 особи; тролейбуси забирали по 70 осіб.

● **14 років і 4 місяці** тривав в Англії законом обмежений продаж м'яса. З липня ц. р. картки на м'ясо касуються і фармери дістають повну свободу продажу худоби на м'ясо.

● **Бріян Гілл,** шарже д'афер у Москві, який очолював там австралійську амбасаду, дістав виїздову візу для всього складу амбасади, яка закривається після зірвання Совєтським Союзом дипломатичних зв'язків з Австралією через аферу Петрова. На четвер заповіджено виїзд всіх австралійців з Москви до Гельсінок, разом 10 осіб, в тому числі 2 жінки і 2 дітей.

● **В горах Афґаністану** французькі археологи відкопали засипану землею оселю, що її вік обраховують на 4,000 років. Учені твердять, що на підставі цих розкопин можна ствердити існування квітучої цивілізації в Афґаністані у мідяній епосі людства.

● **Сінґман Рі** несподівано заборонив всякий пасажирський рух між Кореєю і Японією аж до 20 травня. Причина: побоювання, щоб корейці, які живуть постійно в Японії, не приїхали до Кореї аґітувати перед парляментарними виборами.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J., on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
На рік	$10.00	One year	$10.00
На пів року	5.25	Six months	5.25
На три місяці	2.75	Three months	2.75
В Джерзі Ситі і закордоном:		Foreign and Jersey City Rates:	
На рік	$12.00	One year	$12.00
На пів року	6.50	Six months	6.50
На три місяці	3.50	Three months	3.50

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає і не зобов'язується повертати незамовлені матеріяли.

Адреса: "SVOBODA", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

ЄДИНИЙ ВИХІД

У нас часто говориться про „грізні часи", але в практичних ділах української політичної еміграції немає багато доказів, які переконували б, що з тих „грізних часів" ми здаємо собі справу і робимо бодай те мале, що є в нашій силі, щоб цій грозі сучасности протиставитись. А ми могли б багато зробити! Правда, головна гра відбувається не тільки на таких публічних аренах, як недавня Берлінська і нинішня Женевська конференції, але й в закритих для публічного ока й вуха кабінетах міністрів та всіляких урядових відділах. Крім того, в останніх днях можна було переконатися, що в тій міжнародній грі одну з головних роль відіграє теж і політична еміграція. Факт, що большевики висилають скритовбивців, щоб „ліквідувати" еміграційних провідників, факт, що в таємничих обставинах зникають поодинокі емігрантські діячі, як це було недавно з росіянином Трушновичем і українцем Крутісм, все це і багато дечого іншого, включно з передрукованим недавно у „Свободі" фейлетоном з „Радянської України" про „Самостійницькі лопухи" в Мюнхені, свідчить і переконує, що справам політичної еміграції большевицький ворог людства приділяє далеко більше уваги, ніж це могло б на перший погляд здаватися.

В такому світлі і в таких обставинах набирають окремого значення події всередині української еміграції. Бо важко вважати тільки за збіг обставин, що власне в тому самому часі, коли ворог починає, здавалося б, генеральний наступ на еміграцію, в ній самій вибухають кризи, які можуть бути тільки водою на ворожий млин.

Остання криза в націоналістичному русі, точніше в Закордонних Частинах Організації Українських Націоналістів, мусіла глибоко занепокоїти кожного відповідального громадянина, без уваги на його партійну приналежність чи погляди. Український націоналістичний рух відіграв бо рішальну ролю в українській визвольній боротьбі за час свого 25-річного організаційного оформлення, і кожне послаблення цього руху мусить бути й послабленням української визвольної боротьби.

Тим часом, сьогодні вже з перспективи деякого часу можна оцінювати ту справжню українську політичну трагедію, яка почалася першим розколом в зорганізованому *українському націоналістичному русі в 1939 році.* Навряд чи найбільший ворог українського визволення міг би був виміряти українській визвольній політиці більший удар, як був цей розкол.

Чи можливий ще будь-який вихід з такої ситуації? Вважаємо, що без сумніву можливий. Це, на нашу скромну думку, знову повне об'єднання зорганізованого націоналістичного руху. Правда, між роз'єднаними націоналістичними групами лежать суперечності й взаємне поборювання в минулому, але як в обличчі смертельної загрози об'єднуються та подають один одному руки, здавалося б, одвічні вороги, між якими лежать гори трупів, річки крови і моря помий, то невже ж не можуть об'єднатись люди тої самої національности, а до того ще й націоналістичного світогляду? Невже ж люди, які неодноразово доказували, що готові вмерти за Україну, не можуть об'єднатись для неї? Таке об'єднання зорганізованого націоналістичного руху припинило б боротьбу між його групами, привернуло б йому з кожним днем зменшуваний авторитет і могло б стати рішальним кроком до повного об'єднання української політичної еміграції в одному авторитетному й всенаціональному представництві. Замість, на радість усіх ворогів, себе взаємно лаяти, та підсичувати взаємну боротьбу, українські еміграційні публікації повинні почати творчу дискусію над тим, як до такого об'єднання дійти, бо воно, при взаємній добрій волі, є єдиним виходом з перманентної внутрішньої кризи і смертельної зовнішньої загрози.

Приклад повної консолідації українців у ЗДА і тепер в Арґентині, а в останньому спільна, хай і обмежена, акція ОДВУ і ООЧСУ та споріднених націоналістичних організацій у цій країні, переконують, що такий вихід не тільки побажаний, але й цілком реальний та можливий.

Московські першотравневі гасла

Як і кожного року, Центральний Комітет комуністичної партії в Москві опублікував 21 квітня т. зв. першотравневі гасла, під якими в цей день підсовєтські народи в масових походах демонструватимуть свою „нерушиму єдність з партією і урядом".

Ціла перша сторінка „Правди" виповнена цими сконденсованими вказівками для низових партійних і совєтських організацій, для керівників фабрик і заводів, голів колгоспів і радгоспів — і всього населення Совєтського Союзу. Перші гасла, як звичайно, звернені до підручних комуністичних організацій сателітських країн, п'ятих колон усього світу і всіх „проґресивних" людей по цей бік залізної заслони.

Цього року подано 61 гасло-вказівку.

Як відомо, першотравневі, а також жовтневі комуністичні льозунґи рік-у-рік охоплюють, сказати б, загальний офіційний образ міжнародного положення, внутрішні й зовнішні позиції комуністичної партії і всі найголовніші точки з життя Совєтського Союзу.

Згідно з традицією, встановленою від часу здобуття большевиками влади, найперше гасло звертається до зовнішнього світу. І так читаємо: „Хай живе Перше Травня — день міжнародної солідарности трудящих, день братерства робітників усіх країн. Вище прапор пролетарського інтернаціоналізму!"

Отаке саме гасло читали підсовєтські люди в роках 1918, 1920, 1925, 1930. Читають його й сьогодні. Але за цей час дуже багато змін зайшло в Совєтському Союзі. За цей час народився „совєтський патріотизм", появилася „совєтська батьківщина", наплодились „совєтські патріоти". Замість Пугачова та Разіна знову прийшли з царських підручників Суворов і Кутузов. Одним словом замість „батьківщина пролетаря — цілий світ" відродилася в усьому своєму паскудстві „матушка Росія", яка „лучче всех на свете"... І немає вже там не тільки „пролетарського інтернаціоналізму", а й по самому пролетаріятові слід запався, бо й слово таке вилучене з ужитку. Отже, перше гасло — явний анахронізм. Але подано його на першому місці для зовнішнього світу, де ще пролетаріят „поневіряється в капіталістичних кайданах".

Впадає в око порядок розміщення дальших гасел — „братських привітів". Насамперед вітає Москва „країни народної демократії, що будують соціялістичне життя". Далі йде привіт китайському народові, який „зміцнює свій народно-демократичний лад". Ще далі — привіт „героїчному народові Корейської Народно-Демократичної Республіки, що відстояв свою землю від інтервентів і бореться за національне об'єднання Кореї". І нарешті — „Хай живе Німецька Демократична Республіка — надійна підпора боротьби за миролюбну Німеччину!"

У подібного роду совєтських документах порядок, черговість у перечислюванні має спеціяльне значення і випадковости бути тут не може. Це відомо з того, як подає завжди совєтська преса порядок виступу на всіляких урочистостях „вождів". Черговість — сателіти, червоний Китай, Північна Корея і Східня Німеччина — щось має означати. Найбільш правдоподібно, що такою черговістю перечислювання своїх „союзників" Москва старається перетасувати карти і здеорієнтувати непосвячених в її таємні зовнішньополітичні пляни.

Після „союзників" п'ять наступних гасел звернено до інших народів світу, а зокрема „демократичних сил Німеччини, що борються проти злочинних плянів перетворити Західню Німеччину у вогнище третьої війни"; до японського народу, що „мужньо бореться за національну незалежність", до колоніяльних народів і вкінці: „Хай живе дружба народів Англії, ЗДА і Совєтського Союзу в їх боротьбі за ослаблення міжнародного напруження"...

„Робітничій клясі" Совєтського Союзу присвячено 13 гасел (від 20-го до 33-го), а „колгоспному селянству" — лише три. Коли ж до „робітничої кляси" зарахувати ще й робітників МТС і радгоспів, то всіх робітничих гасел є 18. Про „трудову інтеліґенцію", що становить нібито третю складову частину совєтського населення, не згадано ані словом! Щодо цього цікаве таке гасло: „Хай живе нерушимий союз робітничої кляси і колгоспного селянства — непохитної основи радянського ладу!"

Звернення до колгоспників і колгоспниць стоїть аж на 34-му місці, після довжелезного переліку робітників усякого фаху до будівників дитячих і культурницьких закладів включно. Отже, селянство — основна маса населення — на найсірішому кінці. Але воно мусить „добиватися піднесення всіх колгоспів до рівня передових", а також „зміцнювати трудову дисципліну, поліпшувати організацію праці, правильно використовувати землю" і, звичайно, забезпечити країну достатком сільсько-господарських продуктів!

Характеристичною для цьогорічних першотравневих гасел є ще їхня неприховано бюрократична форма. Чи не позначився на них стиль Маленкова — першого совєтського бюрократа? Дотеперішні псевдонародні большевицькі гасла звичайно укладалися в імені народу або були закликами, зверненими до народу. Наприклад: „Трудящі дякують великому Сталінові за заможне й культурне життя". Або з останньої війни: „Український народ не потерпить на своїй землі чужоземних загарбників". Псевдонародні большевицькі гасла закликали: „Піднесім продуктивність праці! Виконаймо й перевиконаймо виробничі пляни!"

Тон цьогорічних гасел гостро-наказовий. Кремль наказує — маси мусять слухняно виконувати.

З усіх тих гасел-наказів, звернених до робітників і колгоспників, легко можна довідатися про найслабші місця совєтської промисловости й сільського господарства. Ось для прикладу накази робітникам: „П о л і п ш уйте якість і обнижуйте собівартість продукції... добивайтесь виконання виробничих плянів всіма шахтами... краще використовуйте техніку... боріться за збільшення видобутку нафти... зменшуйте витрати палива... більше сталі і кольорових металів... швидше будуйте нові підприємства... поліпшуйте організацію праці' і т. д.

Накази колгоспникам: „Боріться за піднесення всіх галузей соціялістичного сільського господарства... за 2-3 роки задовольнити потреби населення в харчових продуктах... боріться за створення кормової бази... добивайтесь повного використання тракторів..."

Працівники торгівлі мусять задовольняти потреби трудящих в необхідних товарах і розгортати совєтську торгівлю, залізничники — краще обслуговувати пасажирів і забезпечити чітку роботу залізниць, службовці — викорінювати бюрократизм і тяганину, учителі — поліпшувати якість навчання та виховувати дітей в дусі любови до совєтської батьківщини, а письменники — підвищувати ідейний і художній рівень своїх творів.

Всесоюзний наганяч виголосив свої накази на наступний рік. „Трудящі" розмалюють їх білою фарбою на червоній китайці транспарентів, поприбивають до держаків іноситимуть 1-го травня по вулицях із співами про „радісне життя",

В. С-ко

Ю. Каменецький

Старі і нові звички

Під час свята та інших подібних нагод, а то й без них часто повторюємо традиційні погані звички: задурманюємося більше як коли алкогольними напоями. Чого то ми не п'ємо: вина, лікери, різні горілки та різні пива.

І не тільки старші, а й молодші. Та й дітям даємо покуштувати цього добра.

Цікаво знати, чому загал, усі без різниці стану і кляс, бідні і багаті, письменні й неписьменні, вчені і невчені задурманюються алкогольними напоями, хоч усі однозгідно визнаємо, що алкогольні напої шкідливі.

И то ще які шкідливі: є вони добрим підложжям суспільних хвороб, таких як туберкульоза, рак, венеричні; ослаблюють організм як цілість; є вони головною причиною психічних хвороб аж до цілковитого божевілля; ослаблюють волю людини до життя і праці; є причиною упадку моралі в родині і в суспільності; є спричинником страшних злочинів; а що найважніше пиття батьків відбивається на дітях: вони приходять на світ уломні на тілі і душі, з нахилом до зла

І хоч усі ми це менше або більше знаємо, все таки задурманюємося.

Чому? В чому суть справи? Де причина?

Російський письменник Лев Толстой написав брошуру п. з. „Чому люди задурманюються?", — в якій дає таку відповідь:

Кожна людина змагає до рівноваги духа і морального вдоволення. Цим мірилом рівноваги нашої душі і моралі є совість. Совість — це дзеркало, яке ніколи не обманює і вірно передає наші переживання. Совість — це непідкупний суддя в нас самих, більш строгий і справедливий, ніж найліпший закон у світі. Вона наче стрілка в столовій вазі. Погідний наш дух — робимо добрі діла, наші думки чисті, стрілка-совість в рівновазі. Робимо погане діло — погані в нас думки, плянуємо злочин, стрілка-совість перехиляється наліво. Кажемо тоді: гризе нас совість.

Такий стан нашої душі нам нестерпний. Ми шукаємо зміни.

Сильні одиниці, силою своєї волі і думки, направляють зло і осягають рівновагу. Слабі волею шукають штучних засобів: п'ють алкогольні напої. Вони ослаблюють в них критичний змисл і викликають штучний стан заспокоєння душі, т. зв. евфорію. Вони забувають про дійсність, про свої злі вчинки, і почуваються наче в сємім небі. „П'яному море по коліна", каже народна приповідка. Толстой наводить такий клясичний приклад:

В одної дідички було двоє слуг: дівчина і парубок. Дідичка мала в своїй спальні сховані гроші. Про них знала дівчина. І ось вона намовляє парубка. Одної ночі з сокирою в руках йде парубок до сплячої дідички, щоб вбити її і пограбувати гроші. Вид сплячої і чиста ще совість говорили йому: вона ж була доброю до тебе, чому це робиш? Він не всилі був виконати злочину. Вертається парубок. „Не можу, каже дівчині. Ніяк не можу!" Дівчина дає йому випити келішок горілки. По короткім часі він знову йде і холоднокровно виконує злочин. Сокирою вбиває дідичку.

Читайте часописи. Майже всі малі й великі злочини виконують люди в задурманенні совісти алкогольними напоями.

∵

Німецький філософ Ніцше так пояснює питання, чому люди задурманюються.

Кожна одиниця, каже Ніцше, — змагає в житті бути сильною. Почування сили виявляється в фізичнім і психічнім здоров'ї, а особливо в ділянці невгнутої волі і характеру. Хочу — можу. Хочу — осягаю навіть надзвичайні діла. Джерело цієї сили — наша незглибима душа і наші думки. Із дна душі сильні одиниці пригорщами черпають цю силу. Скріпляють її погідними думками, вірою в себе самих і красою Божеської Природи.

Одиниці слабі духом, при кожній невдачі почувають себе нещасливими. Шукають скріплення своєї волі не в своїй душі, а назовні, в алкогольних напоях. — П'ючи, штучно викликають стан ніби життєвої радости. Забувають хвилево про невдачі і надіються на успіх.

А успіх не приходить.

І знову невдачі. І знову задурманюються до цілковитого занепаду духа.

Цікаво, що московські большевики, які панують над іншими народами, розпивають їх до безтями. Багато речей бракує в них, а горілки скрізь подостатком. Самі партійні мусять придержуватися умірковаиої тверезости. От де ключ до панування над народами і де причина упадку одиниць і народів.

∵

Всі народи поборюють алькоголізм як суспільне зло різними законами. Найбільш доцільне — це протиалькогольне виховання молоді і повна абстиненція.

В Західній Україні боротьба з алкоголізмом давня. Почалась тому більше як 100 літ в формі т. зв. Братств Тверезости. Перед першою світовою війною, — в формі цілковитої повздержливости ширило її з великим успіхом протиалькогольне Т-во „Відродження".

Цей рух охопив шкільну молодь і Пласт. Від молоді поширилось між старшим громадянством. Це вже не було рідкістю, що уродини, весілля, похорон, забави, святочні прийняття відбувались без алкогольних напоїв. В багатьох селах при помочі плебісциту усунено коршми. Часто на святочних столах в родинах ви зустрічали карту „Рідної Школи" з написом: „Карта, що звільняє від подачі алкоголю. Гроші замість на алкоголь — на „Рідну Школу".

Витворились були нові здорові звички. Вони мали далекосягле значення: зберігали матеріяльні засоби і здоров'я нації, скріпляли силу духа і гін волі до свого власного, державного життя.

Це велика правда! Бо вухо п'яного раба не чує брязкоту кайданів, в які він закутий.

Подумайте!

Тут в Америці лише на Великдень 100,000 українських родин легко видають по 10 долярів на алкогольні напої. Це дає суму 1,000,000 долярів в один день.

На національний податок протягом цілого року складаємо ледве 100,000 долярів, на гарячі заклики усієї української преси і УККомітету.

Мільйон долярів даємо на свою власну руїну в один день; а скільки на рік? А 100 тисяч — на державне українське діло!!!

Невідрадне порівняння для нас, як свідомої своїх завдань нації.

Володимир Барагура

Ставка на молодь

Вічність людського життя базується на його тяглості. На зміну старшому поколінню приходить молоде, перебирає його ідеали та продовжує працю своїх попередників, що через поважний вік, брак сил, затрату охоти, через недуги та смерть залишають свої стійки. На тому полягає безперервність особисто-родинного, громадського, національного й загальнолюдського життя. Якщо б на зміну старшим працівникам не приходили нові сили, життя в усіх тих ділянках завмерло б. Тому то людина має вроджене прагнення продовжити свій рід, зберегти свою національну та громадську спільноту й її організаційні форми. Тому то окремі організації стараються забезпечити собі дідбудову, придбати, притягти й зацікавити своєю працею молодняк. Організація, яка знехтувала б цей закон природи й життя, заздалегідь засуджена на невдачу. З хвилиною вибуття старших віком членів, вона стала б перед ліквідацією, вмерла б.

Проблема придбання молоді стоїть на всю широчінь перед українським організованим життям на еміґрації, зокрема в ЗДА й Канаді. Через брак свіжого доплиsу нового членства з-поміж молоді, яка відставала від своєї національности, організоване українське життя стояло на шляху повільного, але невідхильного вимирання. Хвилево справу врятувала нова еміґрація, яка прибула сюди чисельно й поповнила свіжими силами надщерблені й втомлені лави організованого українського життя. Але це остаточно справи не розв'язало. Бо ледве чи в найближчій будуччині прибуде до Америки свіжа, більша хвиля української еміґрації. Залізна заслона занадто щільна, щоб це могло статися, а поза межами України нема більшого резервуару українських сил, якими можна б поповнювати українську спільноту в Америці. Ми не є в тому щасливому положенні, що інші народи — італійці, французи, німці, які завжди висилатимуть до Нового Світу свіжі континґенти своїх еміґрантів, приносячи з собою подих рідної землі й у той спосіб рятуючи її від повної денаціоналізації.

Тому мусимо шукати розв'язки на іншому шляху. Мусимо звернути всю увагу на наш внутрішній резервуар національної енерґії, з якого єдино можемо поповнювати свої сили. Це — наше молоде покоління. Мусимо подбати, щоб наші діти, всякаючи в новий ґрунт і нове оточення, тобто стаючи американськими громадянами, не забували одночасно й свого походження, тримали тісний зв'язок з українським народом та все життя відчували потребу активно працювати для своєї нації, горнулися до українського життя, його організували й розбудовували. Таке національне виховання українській дитині мусять дати спільно — родинний дім, Церква, рідна школа, молодечі організації, рідна книжка й журнал. Діти мусять основно пізнати свою історію, культуру, свої звичаї, традиції, науку, знати прагнення, ідеали й змагання свого народу та брати активну участь в їх здійсненні. Не виховавши національно наших дітей не матимемо також національно свідомого старшого громадянства. Це наказує нам інстинкт національного самозбереження та наш обов'язок супроти нашої батьківщини. І цей природній закон не смісмо нехтувати.

Б. Ржепецький

АВСТРАЛІЙСЬКІ ЛИСТИ

(4)

∵

В'їздимо в новий стейт — Неваду, який називають „Срібним Стейтом".

Не дивуйтеся, читачу, що й цей стейт назву дивним: на просторі, що майже дорівнює Італії, мешкає лише 160,000 людей, а на квадратову милю припадає 1.5 мешканця... Але земля тут багата, родюча, на півдні стейту — садки, городи, де побачите не тільки дині, а навіть бавовник. Треба лише води й рук до праці...

А тепер цей, найменше заселений стейт ЗДА, виглядає з вікна вагона, як забутий Богом край: станції надзвичайно рідко, руху майже жадного (може й погода до цього спричинилася), на трав'яних просторах не видно худоби. Господарча діяльність обмежується копальнями, а як копальні вичерпуються, то люди залишають свої оселі і шукають інших нових джерел. Тому тут найбільше „мертвих міст", залишених людьми.

Проїздимо місто Рено; знамените шлюбними розводами, які тут легко осягнути й для яких з'їздяться люди з цілих ЗДА.

З нашого потягу висіло тут чимало людей, але скільки з них приїхало розводитися — годі сказати. Місцеві люди лише зауважують, що Рено — це не Невада...

Потяг з'їздить в долину — знижуємося раптово на протязі 100 миль з височини 6752 стіп на 35 стіп в Сакраменто. Наближаємося до Пацифіку й їдемо тепер „Довгою Долиною", найбільш родючою околицею в світі...

Про Каліфорнію — останній східній стейт на нашій дорозі — не беруся писати, бо, зрештою, всі знають про неї.

Скінчилися пустелі, їдемо садками, городами, поперетинаними канавами; рух, як в нюйоркському стейті. Всі знаємо про „золоту гарячку", що володіла цим стейтом сто років тому. Коли „золота гарячка" минула, люди кинулися до годівлі худоби й коней. Але в 1862 р. прийшла катастрофальна посуха. Понад мільйон голів худоби загинуло, тисячі акрів землі були випалені сонцем. Ціна землі впала... до 25-50 центів за акр.

Опісля почався „пшеничний період" в історії стейту, і в 1870 році Каліфорнія стала другим стейтом в ЗДА щодо пшениці. Але конкуренція інших теренів — долини Міссісіпі та української пшениці і інші причини викликали зміну рільничого господарства в напрямку, який бачимо тепер — овочі, городина і ін. Замість „золотого Ельдорадо" прийшло „рільниче Ельдорадо", яке має перед собою необмежений розвиток.

Не можу не згадати про „овочевих піонерів", що колись давно принесли сюди насіння, якого тут не знали. Перша плянтація помаранчів торговельного характеру постала в 1841 р.; в 1862 р. було щось біля 25,000 помаранчових дерев, а в 1940 їх було вже понад 22 мільйони. Вартість річного врожаю помаранчів становила в 1950 році 350 млн. долярів. Та не малу ролю відіграють тут і інші галузі рільництва: збіжжя — 486 млн. дол., городина — 171 млн., молочарство — 219, годівля худоби — 288, птахівництво (кури) — 194. Досить чисел, додамо лише, що населення, яке в в 1870 році становило на 1 милю 3,6 людей, а в 1900 — 9,5, зросло в 1950 р. до 67,5 людей!

Щоб не знуджувати читачів, скажу, що той неймовірний розвиток продукції Каліфорнія завдячує в найбільшій мірі штучному наводненню. Вже згадувано, що майже 25% площі стейту штучно наводнено; за останніх 10 років наводнена площа збільшилася з 4,3 млн. на 6,4 млн. акрів, — скільки ще землі чекає на наводнення...

Минаємо Берклі, осідок найбільшого в ЗДА університету, де одним з чільних професорів є українець, проф. В. П. Тимошенко, — і наближаємося до кінця нашої подорожі. Прощаємось з товаришами подорожі, обмінюємося адресами.

Висідає наша оригінальна молода мама, яка стала улюбленицею всієї мужеської частини потягу — і предметом обурення старших пань.. Бо вона свою дитину (шість тижнів віку!) годувала якоюсь кашкою з консервової пушки і в той самий час їла ту саму кашку і запивала її кавою. При цьому вона ще палила папіросу й читала книжку... Того, дійсно було трохи забагато, й ми дивувалися, що мале не то не заплакало, а весь час сміялося... може, зі своєї мами?..

Сердешно прощаємося ми, члени нашого постійного „гуртка", що примостився на крайній канапі в кутку. До нього належало кілька студентів і молодих підстаршин, зворушливо цікавих й уважно слухаючих...

В останній раз кидаю оком на наш вагон-сальон, де ми просиділи цілу дорогу, розмовляючи, на дуже вигідний стіл, де я мріяв багато написати, але не написав жадного рядка так трясло вагоном, — востаннє подивився на наш білий, довжезний експрес. Ми — в Окленді. Ми — над Американським Пацифіком, на другому боці великого континенту.

II. Над Американським Пацифіком

Поромом переїздимо Сан-Францісько затоку, що творить один з найбільших і найбезпечніших в світі портів.

Перед вами — розкинуте на горбках велике місто. Доми біжать геть вгору. Багато зелені й майже нема хмародерів. Не можу втриматись, щоб не сказати: пригадує Київ!

А затока наче заснована павутинням — це люди поперетинали море мостами. Хто з нас не подивляв тих мостів на образках в тижневиках або в книжках. Але то треба бачити:

В листопаді 1936 р. викінчено міст, що сполучає Окленд з Сан-Францісіком, найдовший в світі — 12 миль, з того 8 миль — через океан; перетинає він невеличкий острів, де пробито для нього тунель (найширший у світі — 76 стіп).

Півроку пізніше викінчено другий міст — „малий", бо всього лише 8940 стіп (Голден Гейт), що має найбільший в світі прогін — 4,200 стіп. Його башти витримують обтяження по 210 мільйонів фунтів...

Ще один міст Сан Матео Толл брідж, але його не вважають за „чудо", бо старомодний, бетоновий, хоч і має теж 12 миль довжини (з того 7 миль над водою).

Проїздите обіч нового „чуда" — Острова Скарбів. Це найбільший у світі (400 акрів) острів, зроблений людиною. Колись це була купа скель, яких панічно боялися й оминали кораблі. Коли постала думка урядити Міжнародну Виставку, „зробили" для неї цей дивовижний острів, насипавши понад 20,000,000 тонн піску й грузу. Після виставки на острові було летовище, а від другої світової війни міститься морська база.

Ще одно „чудо" в затоці: маленький (але цим разом не найменший в світі!) острівець, територія його лише 12 акрів. Має поетичну назву — Алькатраз (пелікан); там — тюрма для тяжких злочинців. Уряджена за останнім словом техніки, щоб запобігти втечі. Острів обведено дротами, через які проходить електричний струм. Камери ізольовані, скрізь сталеві двері. В'язні цілком відокремлені від „вільного світу": листи (не більше як один на тиждень) всі копіюються, так що оригінального листа не бачать ані в'язні, ані ті, до кого вони пишуть. Розмови у в'язниці відбуваються лише через мегафони, — так що пошепки не можна порозумłватися. „Електричне око" контролює, чи в'язень має при собі якісь металеві речі. В їдальні — спеціяльне урядження: натискуєте ґудзика — і заля наповнюється слізним газом. Це — на випадок бунту. Втеча майже не можлива ($1\frac{1}{2}$ милі від берега), але... перша й остання спроба втекти була в 1938 році: втекли два в'язні, про долю яких досі не відомо; ймовірно, загинули, коли перепливали затоку.

До Народного Фонду пишуть...

Останнім часом наспіло до Народного Фонду багато листів. Вони, крім думок про Народний Фонд, говорять нам, як живуть наші люди на місцях, десь там, в глибині Америки, що роблять, що думають. Вони вказують також на болячки, недомагання, на потреби наших людей.

Так, з цілої низки листів, які дістає Фонд, випливає, що хвороби дуже нищать наших людей матеріяльно. Захорування і лікування майже для всіх наших іміґрантів, — це матеріяльна катастрофа. Лікарі, шпиталь, ліки („медицина"). Як правило, наші громадяни не заасекуровані на випадок хвороби, не ознайомлені з тим, як ця справа мається в Америці — і дуже терплять.

Уважаємо, що одним з ближчих завдань наших чільних громадських установ занятися цією справою, з'ясувати як би далось зробити, щоб лікування стало для наших людей приступнішим і не потягало за собою матеріяльної руїни.

Статті і поради на цю тему в „Свободі" компетентних людей, — були б дуже побажані.

І друга річ випливає з тих листів. На тлі загального добробуту, серед якого живуть наші люди в цій країні, тут і там є приклади бідування, матеріяльних недостач і потреба допомоги — тимчасової чи систематичної.

І цю справу треба взяти на увагу нашим громадським установам. Згідно з своїми статутами, суспільну опіку провадить „ЗУАДК" і „Самопоміч". Треба, щоби наші громадяни на місцях знали, в яких випадках і до кого вони мають звертатись.

І нарешті, ще одної справи торкаються листи з місць. Справа ця — делікатна, але немаловажна і навіть... болюча. А саме — скаржаться старі американські іміґранти на наших іміґрантів нових, молодих. Вражає наших старих „американців", які звикли жити „по правді Божій" і відгукатись, по силі своїй, на громадські та людські потреби, — вражає часто еґоїзм нової еміґрації, гонитва за доляром, турбота виключно про себе, байдужість до громадських справ, до людей...

Правда, є це поодинокі випадки, бо, розуміється, не можна поспіль обвинувачувати нову еміґрацію в еґоїзмі, антигромадських настроях та інше. Всі ми є свідками великої активности, власне, нової іміґрації і вона, властиво, оживляє та активізує тепер громадське життя на широкому терені Америки.

Але, розуміється, певні об'яви еґоїзму, грубого матеріялізму є й між нею і це не укнкає від уважних очей старої іміґрації, — і, очевидно, замовчувати ці сумні прояви не є в інтересі здорового громадського життя...

*

Поважані Панове! Отримав я на пам'ятку 25 значків. Жадаєте одного доляра. Я читав у релігійних книгах: Хто хоче абис йшов з ним милю, йди з ним дві милі. Отож я — замісць доляра, — посилаю два доляри. Дуже - бим хотів чути і бачити наш Рідний Край вільний від ворогів. Все наймиліш мені в світі місце, дем родився, де я зріс, пізнав там Бога і в школі вчився. Що до Національного Датку, то за 1950, 51 і 52 — заплачений, а за 1953 — ні. Рада б душа до раю, та гріхи не пускають: я вже живу на ласкавім хлібі. Але, однак, ще не трачу надії. Бо хто працює, то друге діло: одного доляра на місяць може відложити. — Хто хоче пса вдарити, то бука знайде.

Зістаю з великою пошаною
М. С.

Конетикат, 4 квітня 1954.

*

Осмілююсь написати кілька слів у справі Національного Датку. Я знаю, що я зобов'язаний платити Даток кожного року, як і всі українці, і я робив те довші роки, але, на жаль, тепер не можу, бо хорую повиш 2 роки і не роблю то й сам собі не можу допомогти. Тому — прошу — прийміть від мене хоч малу пожертву — 2 доляри. А як моє здоров'я поправиться, то я від жертви не відмовлюся.

Остаюсь з поважанням і бажаю доброго успіху для Українського Народу.
Н. С.

Джамейка, 29 березня 1954.

*

Посилаю Вам одного доляра за значки. Що ж торкається Національного Датку, то тепер не можу вислати, бо я вислав до Німеччини три пакунки — 60 фунтів одягу та взуття. Так само вислав до... п'ять пакунків — 116 фунтів і знаю, що вони усі дістали. Позатим я жертвую на Американський Червоний Хрест, на туберкульозних дітей, на паралічних дітей, а, крім того, мушу платити державний податок. Як Бог дасть здоров'я, розбогатію, то пришлю і Вам.

З приводу надісланих Вами значків, можу сказати, що ми особисто переживали той страшний голод і я сам був опухлий. Ми можемо сказати цілому світові правду, як сталася та подія. Можу сказати всьому світові і совєтським кремлівським бандитам... Я сам був під судом, судила мене обласна виїздна сесія і засудила на розстріл, але замінили на 16 років концентраційного табору.

Я відсидів і нізвідки допомоги не дістав. А батька мого й маму розстріляло совєтське ОГПУ...
Н. Н.

Квітень 1954.

*

Христос Воскрес!
Воскресне й Україна!

Прошу вибачити мені, що я уже одержав від Вас декілька листів і нічого досі не відповів. Я хочу Вам сказати, що я є бідний і нещасливий. По приїзді до Америки, мені жінка помішалася і уже поверх два роки у шпиталі. А я, ходжу, як туман, помежи люди. Заробляв так, що усе розходилося, а зараз не маю ні грошей, ні роботи. На цей раз висилаю і свою маленьку пожертву в сумі 10 долярів. Прошу приняти, прошу вибачити мені.

З пошаною
І. І.

12 квітня 1954.

*

Шановний Уряд УКК!

На Вашого листа повідомляю, що я уже сповнив свій обов'язок, зложив у Товаристві, що міг, ділюся, як можу, з чого жию.

Я є старшого віку чоловік, 70 років, — можете знати, як такого віку люди жиють.

Много маю до писання про нових іміґрантів. Як були в Італії, в полоні, потім були в Німеччині. То були селяни та інтеліґенти. Я усім посилав запомогу — доляри, одіння, черевики і харчі. Дуже гарно відписували, як відписували. Тепер усі приїхали до Америки і до Канади, — ніхто тепер до мене не признається. Учитель писав, як приїде, то мусить бути зо мнов, подякувати моїй старій руці, що посилала багато добра, помочи, тепер він... не признається.

З поважанням
М. Л.

9 квітня 1954.

*

При цьому листі засилаю 1 дол. за тих 25 значків, щосте прислали мені. Я буду пробував ті значки використати і зложити Національний Даток хоць за рік 1954-тий. Бо ж відчуваю і пригадую великий голод на Україні. Я пишу Вам, як свідомий українець. Я заслав би з дорогої душі, але що ж, я вже два роки не роблю, я був на операції в шпиталю і то дуже мене коштує. Тепер я буду старався якнайліпше виконати свій почесний національний обов'язок.

Вілкс-Бери, Па., 28 марта 1954
С. Ш.

*

Висилаю чека на 2 доляри. Щоб хотів більше, то не можу, бо мушу виплатити шпиталь і кожний тиждень заходжу до доктора. Минулого листопада пішов я до лісу дрова рубати і ломака вдарила мі по очах. То на праве око цілком не бачу, а на ліве також не так добре. І так настарі літа дочекався...

31 марта 1954.
Т. С.

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

Рачестер, Н. Й.

Засновано філію ОДУМ.

Дня 21 березня, цього року в місті Рачестер, Н. Й., була заснована чотирнадцята філія ОДУМ в ЗДА.

Засновуючі збори філії, які були скликані організаційним комітетом на доручення ГУ ОДУМ, відбулись при чисельній участи молоді та представників старшого громадянства.

Володимир Карамушко, предсідник зборів, зачитав привітання до учасників засновуючих зборів та порядок денний нарад, який був прийнятий одноголосно.

Іван Мурин виголосив доповідь „Значення ОДУМ", в якій накреслив ціль і завдання Об'єднання та права і обов'язки членів ОДУМ.

Після жвавої дискусії над статутом ОДУМ, присутня на зборах молодь заявила бажання стати дійсними членами Об'єднання. Вписом в членство ОДУМ вона ухвалила одноголосно створити філію ОДУМ на терені Рачестер.

Далі збори вибрали управу філії, вибравши на голову В. Карамушку, та філійну контрольну комісію., Після управи філії, в дискусії виринуло актуальне питання про можливості виховання доросту в рядах ОДУМ.

ГУ ОДУМ в ЗДА на одному з своїх засідань затвердила заснування філії в Рачестер і вибрану управу та надала права дійсних членів ОДУМ — членам — основоположникам філії ОДУМ в Рачестер.

За працю, приложену при організації філії, ГУ ОДУМ надало звання почесного члена ОДУМ п. Іванові Муринові та п. Панасу Дуловському. Голова ГУ ОДУМ, Ігор Лисий склав признання орг. реф. ГУ, Івану Павленку за блискуче проведену підготовку організації нової філії ОДУМ.

О. С-кий.

Стемфорд, Конн.

Ще про Шевченківські роковини.

До допису п. З-кого про Шевченківські роковини в Стемфорді („Свобода" з 20 квітня ц. р., ч. 75), треба додати, що „Поклін Тобі, Тарасе" деклямували Леся і Зеня Андрусяки, інші названі ним діти тільки повторяли за ними. Відтак 6-літній Ярослав Андрусяк віддеклямував з чуттям „Українець я малий" і „Мово рідна, слово рідне, хто вас забуває", щоб звернути увагу приявних, аби вони не цуратися своєї мови і вчили її своїх дітей. 8-літня Зеня Андрусяк пригадала приявним своєю деклямацією село на Україні, як його описав Шевченко в своїй поемі „Княжна", а 11-літня Леся Андрусяк віддеклямувала з великим чуттям частину поеми Шевченка „До Основяненка" аж до слів „Наша дума, наша пісня не вмре, не загине..."

А-як.

Торонто, Онт.

КАНАДА.

Цікава імпреза.

А це — „День Комітету Українців Канади" в Торонті, у неділю 11-го квітня ц. р. Відбулася ця імпреза в залі Українського Народного Дому в годинах 2—3 до 8 пп. Складалася вона з виставки різних експонатів, що ілюстрували діяльність домініяльної організації КУК, та доповідей на цю тему; крім того було продеклямовано два вірші та прочитана гумореска.

У першій доповіді ред. І. Липовецький оповів про діяльність Комітету Українців Канади та про його заслуги в допомозі скитальцям і взагалі нашій визвольній боротьбі. У другій доповіді п-і К. Скубій насвітлила ролю жіноцтва в системі діяльности КУК. У дальшій доповіді п. Я. Козловський подав багато цікавих даних про допомогову акцію КУК, підкресливши, наприклад, що понад 200,000 долярів зібрав і видав сам Фонд Допомоги Українців Канади для скитальців. Останньою доповіддю п. Г. Мазурик схарактеризував діяльність місцевого відділу КУК.

Ці всі доповіді підкреслили ту величезну роботу, що її виконав цей усеканадійський осередок Українців.

Імпозантною була також і виставка, що охоплювала всі періодичні й неперіодичні видання КУК, діяграми та картограми, що ілюстрували велич пробленої праці Комітетом Українців Канади, як також фота з усіх 4-х конґресів КУК і взагалі з найдавніших часів, починаючи від перших піонерів-Українців.

Між рідними тут показаними документами були такі унікати, як от посвідчення в одержанні 500 долярів від Українського Народного Дому в Торонті як допомоги для братів закарпатців, підписане власноручно п.-о. д-ом Августином Волошином, президентом Карпатської України, і то напередодні евакуації Хусту. Багато й інших цікавих документів можна було оглядати на цій виставці.

Імпреза ця організована була місцевою управою Українського Національно-Демократичного Союзу, найбільше труду вклав у це голова управи п. І. Липовецький.

Слід зазначити, що передсвятковий час та погода, які нескоординованість імпрез інших організацій не сприяли численному відвідуванню цієї небувалої імпрези. А шкода. Бо ця імпреза гідна того, щоб і інші організації підхопили цю ініціятиву та популяризували ту прикладну та невтомну діяльність Комітету Українців Канади, що все і скрізь голосять: „В єдності — сила!"

С. К.

Сейнт Пол, Мінн.

Наші діти — дітям залишенцям в Европі.

Під таким гаслом Відділ Українського Золотого Хреста в Ст. Пол — Міннеаполіс улаштував дитячу виставу. 20-го березня ц. р. простора заля Інтернаціонального Інституту наповнилась дорослими і малими глядачами, що з цікавістю приглядались до п'єси, майстерно переробленої зі всім відомої гарної казочки. На сцені відогравалася „Баба - Метелиця", а участь в п'єсі брали самі лише діти. І то всі дієві особи — лише дівчата, старшенькі і менші. І всі вони дуже добре вив'язались із своїх роль. Ролі свої знали дуже добре, і виступи свої не переплутали, і навіть так захопилися, що деколи не можна було пізнати: чи то дійсно Ліда Курилко та Роксана Денисюк. Та ні, де там, ти ж Оленка, що її мачуха не любить і жене скакати за веретеном до криниці, а то ж мачушина дочка, що все звикла поспати та солодощі попоїсти. Ну, а хіба ж можна сказати, що то Валя Стасюк, або Таня Гринишин — коли ж то дійсно легенький вітрик-пустун і дощик накрапайло. А лагідна і спокійна Баба-Метелиця і сердита, несправедлива мачуха — зовсім так і є, аж ніяк не віриться, що це Наталка Сложинська і Тамара Миронюк. Молодці дівчата!

П'єска пройшла під кожним оглядом добре. Гра дітей, як вже сказано, дуже добра, костюми були у всіх прекрасні і декорації також.

І на кінець хочеться побажати виконавцям (учасникам) великого успіху в дальшій роботі.

Н. М.

НИКИФОР ДАНИШ

(Посмертна згадка).

В останній холодний зимовий день місяця лютого, коли з баварських альпейських верхів курило завірюхою та засипало ледве протоптані міжбаракові стежки рідського табору, повільною ходою ступала невеличка сумна громадка старших немічних скитальців, залишенців з духовником і хоругвами, сповняючи християнський обов'язок, віддаючи останню прислугу одному з найстарших мешканців цього табору — визначному педагогові, небуденному організаторові рідного шкільництва на Рідних Землях та невсипущому громадському дівчеві — в останніх часах — на станиславівському ґрунті, директорові Никифорові Данишеві.

Над завіяною холодним снігом могилою ви не бачили довгих рядів сумної шкільної молоді, не виділи ви теж горем прибитих і сумних друзів Покійника, не чути було сумних похоронних пісень, не прощав Небіжчика на вічну путь ніхто з молодих вихованків (-ок), ані не впала на замерзлу нерідну землю з жалю за своїм рідним батьком-виховником і добродієм гаряча сльоза глибокого смутку рідної дітвори.

Бл. п. дир. Даниш, уроджененець села Ілинець, Снятинського повіту, по скінченні гімназійних студій у Коломиї та філософічного факультету в Чернівцях і Львові, працював як гімназійний учитель у польських середніх школах, а відтак перейшов до укр. держ. гімназії в Коломиї.

Знаючи добре місцеві обставини, включився Покійник всією молодечою енерґією в громадську роботу, продовжуючи її успішно аж до вибуху І. світової війни.

В часі воєнного лихоліття працював бл. п. дир. Даниш у віденських наших харит. установах, як теж серед наших втікачів по таборах, віддаючи нашим першим скитальцям неоцінені прислуги своїми радами, інтервенціями по австрійських урядах та скромними матеріяльними допомогами.

Як член Іспитової Комісії для наших матурантів-вояків виказував Покійник так багато вирозуміння і батьківського серця, що відповіді кандидатів з математики все були вдоволяючі — згідно з тодішніми матуральними вимогами.

Як учитель і виховник належав бл. п. дир. Даниш до одних з найкращих у станиславівських середніх школах. Його організаційному хистові й наполегливості треба завдячувати одержання дозволу на заснування Дівочої Гімназії Т-ва „Рідна Школа" в Станиславові 1921 р. Кілько то нашої дівочої молоді одержало в цій взірцево веденій школі загальне образовання та високопатріотичне виховання!

Попри свої фахові заняття находив бл. п. дир. Даниш чимало часу й енерґії для громадсько-політичної роботи в місті й повіті.

Придбання прегарного одноповерхового будинку для „Рідної Школи", в одній з кращих частин міста, як фундації ім. А. Яконович, — це головна заслуга Покійника.

Як голова Т-ва „Опіки над воєнними могилами" посвятив бл. п. дир. Даниш чимало часу й енерґії на взірцеве упорядкування цієї важної справи. Лише ті, що бачили вислід тієї праці по селах станиславівського та сусідніх повітів та на стан. цвинтарях, можуть оцінити вартість доконаного діла.

Наша скитальська спільнота втратила в особі покійного дир. Даниша взірцевого педагога, доброго та всестороннього громадського робітника, а наша молодь доброго вчителя й виховника та щиро їй відданого батька-добродія.

Не чужою була для Небіжчика теж і письм. робота. До неї треба зачислити:

1. „Історію державної гімназії з укр. мовою навчання в Коломиї" — друков. у „Звіті" Дирекції за шк. рік 1912/13 (?) в Коломиї.
2. „Підручник Геометрії" для вищих кляс гімназії — недрукований і
3. Кілька новель з життя селян на Покутті, написаних під безпосереднім впливом перших творів Його друзів - краянів Стефаника і Черемшини.

С. Н.

ЗАКЛИК

Товариства Українських Інженерів у ЗДА (Ню Йорк) до всіх інженерів українського походження в цій та інших країнах світу!

Цим звертаємось до Вас, Шановний Колеґо, з проханням подати до нашої організації ближчі відомості про Вашу працю та інформації про Ваш побут.

Усі ці відомості потрібні Товариству, щоб в майбутньому ми мали можливість нав'язати листовний зв'язок з кожним з окрема.

Наше Товариство поставило перед собою завдання давати всім членам Товариства моральну та потребуючим, в міру можливости, матеріяльну підтримку.

В майбутньому Т. У. І. в Америці плянує підготовити Всесвітній Конґрес Українських Інженерів, котрий створив би таку організацію, що об'єднувала б всі інженерські, українські організації на еміґрації.

Управа Товариства.

Society of Ukrainian Engineers
in America, Inc.
78 St. Marks Place
New York 3, N.Y.

● Арґентинський президент Хуан Д. Перон збирається в травні відвідати Параґвай. Це мало б бути перед 15 травня, але з оглядів на безпеку не подають точної дати цієї візити.

● Панна Марґарет Труман замовила в готелі „Валдорф-Асторія" в Ню Йорку п'ятиповерховий „кейк" вагою 100 фунтів. Він призначений на 70-роковини бувшого пезидента Трумана, які святкуватимуть 8 травня ц. р. На цей торт потрібно 5 тузенів яєць, 15 фунтів масла, 25 фунтів цукру, 20 фунтів муки та два дні праці для двох осіб.

З наших буднів

ГРИЦЬ ЗАЗУЛЯ ГОВОРИТЬ...

Редактор „Лиса Микити", славний наш Еко, сказав при одній оказії, що мусить на мені помститися, бо я є той „тяжкий ворог", що видумав його ювілей. І від того часу він не має спокою, бо земляки вічно морочать йому голову, допитуючись, чи він серйозно святкує ювілей, чи це тільки так було написано, „на чецу".

О, незавидна доле гумориста, — чом ти не такая, як чужая! Навіть його ювілею ніхто поважно не трактує... А крім того ми, українці, відомі з нашої чумацької натури, або т. зв. „спізненого рефлексу". Аж за рік часу, після моєї „провокації" на сторінках „Свободи", спам'ятались бистрі, та обережні дітройтські пластуни і зробили своєму Сеньйорові свято, на якому Еко мусів їх веселити власним дотепом.

Тепер, кажуть, надумався вшанувати свого рідного Ювілята Літературно-Мистецький Клюб у Дітройті. Може ще за рік часу пошанує його Ню Йорк, потім Филаделфія, потім Шікаґо, і так, помаленько, дотягнемо від 25-ліття до 50-ліття творчої діяльности Ека, яке, звичайно, відсвяткуємо в рідному, дорогому, хоч і не золотоверхому Стрию.

Якщо йде мова про Ню Йорк, то „гонір" нашої столиці врятував деякою мірою Культурно-Мистецький Осередок при Народному Домі, в Квітну Неділю, Р. Б. 1954. Ця дата може стане колись історична, бо в той день уголовічився і заговорив до нас кумедною своєю мовою найбільший філософ наших днів, всенародній мудрачель, Гриць Зазуля. (Не мішати зі „змоторизованим Грицем"!)

Як відомо, — а може декому й невідомо, постать Гриця Зазулі покликав до життя на сторінках різних „Комарів" та „Лисів" наш ювілят, Містер Еко. А на естраду, перед публіку, випровадив його вперше на „Вечорі Розваги" в Народному Домі — Йосип Гірняк, теж Ювілят (диви „Нові Дні") хоч і він до цього не признається. З кооперації цих двох незрівняних майстрів ґротеску — воплотилася впродовж одного вечора надзвичайна фіґура — гагицько-еміґраційний Сковорода, вже не статичний, паперовий, а живий, з тілом та душею і з вічним „гюмором".

Появу Гірняка в ролі Гриця Зазулі порівняв хтось на залі з вибухом атомової бомби — такий ураґанний реґіт привітав перші його слова — „Чесна Еліто"! Бо уявіть собі купецьку, кругленьку фіґуру „патріота", в чорному фраку, що ледве застібається на животику, на грудях вишивана сорочка, в окулярах на солідному, дяківському носі, — а, передовсім, ця маска, капітальна Гірнякова маска!... Її треба було бачити і доконче — сфотографувати!

І починає пан Зазуля з резоном та комічною повагою викладати підстави нашої еміґраційної політики, зітхає з болем серця, що „колис, були в політиці пси", а тепер лишилися „цуцики", подає рецепту на консолідацію та соборність, робить реверенс у сторону маршалка Мудрого, покпиває собі злегка з своєї „жони", місис Параці... А публіка — аж покладається, реґоче до сліз!

Сталося ще одне чудо під час того першого, персонального виступу Гриця Зазулі: його гуцульсько-бойківсько - лисомикитівська мова зробилася, раптом, зрозуміла навіть для таких мусситів, як проф. Чапленко, що досі називав її, просто, неграмотною. В інтерпретації Гірняка стала вона немов би новим мовним відкриттям для всіх грамотіїв, блиснула ігривістю, стилістичним багатством, несподіваністю калямбурних словосполучень...

Справді „чесно" вшанував Гриць Зазуля ювілей свого духового батька — Ека — Козака!

Ікер.

● ПРАЦЯ ●
HELP WANTED—FEMALE

МОЛОДА ЖІНКА
До праці в лябораторії.
Неконечний досвід. Може бути новоприбула, що говорить дещо по-англійськи. Шанси авансу.
Телефон:
ENglewood 4-0073.

ОПЕРЕЙТОРКИ
ДОСВІДЧЕНІ В ШИТТІ СУКОНОК.
СТАЛА ПРАЦЯ.
JAXON DRESS CO.,
542 56th Street, West New York

ЖІНКИ
до тимчасової праці.
$2\frac{1}{2}$ год. на вечір.
Без достави і колектовання.
Tel. MEtuchen 6-4188-R

ОПЕРЕЙТОРКИ,
з повним досвідом на машинах до роблення дірок на ґудзики, знамениті умовини праці, air conditioned кімнати до проби, дім спортового одягу. Кликати: Miss Lilian UNion 7-8620

● ПРАЦЯ ●
Help Wanted—Male

ПОТРІБНО МЕХАНІКІВ,
Byrne Bros. Authorized Lincoln-Mercury Dealer in White Plains з найновішим будинком і найбільш модерною робітнею. Виряд в Westchester. Власник зацікавлений у винаймі кваліфікованим механіком, цей скоро розвиваючийся бизнес. Загальна платня з можливістю бонусу залежно від виконання. Питати за Service Manager:
Mr. DELLA VOLPE
BYRNE BROS.
268 Westchester Avenue
White Plains 9-0423

SET-UP MECHANIC
Всесторонній механік для організації і зміни праці, конечний досвід у фармацевтичнім підприємстві, добра нагода. Голоситись особисто: Dept. 290, Jelliff Ave., Newark, N.J. or phone Bigelow 8-1005 умовлятися по 9 A.M.

MASTER MECHANIC
Досконалий фармацевт, досвід, кваліф. у провадженні підприємства і пакуванні тов. для відомих в цьому краю фабрик. фармацевт. бранжі. Знам. нагода, робітничі користі. Голос. особисто Dept. 290, Jelliff Ave., Newark, N.J. or phone Bigelow 8-1005 for appointment after 9 A.M.

● SUMMER RENTALS ●

Northport — Crab-Meadow Beach
2 & 3 Rm. Furn. Apts.
1-4 Rm. Bungalow
Private Beach — Excellent fishing — Bathing — Boating. All summer facilities facing Beach. Low Rates Season — or Month. Write
J. WALTER
94-02 76th St., Woodhaven, L. I.
MI. 2-4612

Sea Cliff, L. I. — Винайм на літо. Червень - липень - серпень - вересень. Дім поза домом. 2-повер. дім, близ. пляжі й інш. Північне побережжя. 28 миль NYC. Чудовий город. 4 спальні, вітальня, мист. студіо, 2 кухні, 2 лазнички. — GL 4-6585.

● ПОВІДОМЛЕННЯ ●

УКРАЇНСЬКА ПЕКАРНЯ
"SECOND WARD BAKERY"
СМАЧНІ КРАЙОВІ ПЕЧИВА
на всякі нагоди.
Низькі ціни, солідна обслуга.
ДОСТАВЛЯЄМО СВІЖЕ ПЕЧИВО КОЖНОГО ДНЯ ПО ДОМАХ.
Кличте:
JOURNAL SQUARE 2-7967
Адреса:
475 Grove Street
Jersey City, N. J.

● БИЗНЕСОВІ НАГОДИ ●

НА ПРОДАЖ
КРАВЕЦЬКИЙ СКЛЕП,
або, винайм.
Власник відходить.
Телефонувати:
CANAL 8-1114
від 5-ої до 10 вечора.

● РОЗШУКИ ●

Пошукую Семена ГУКА і шваґра Андрія КРАВЧУКА, родом з Тартаковець, пов. Сокаль, що жив у Семена Гука в Пітсбурґу. Хто знав би про них або вони самі прошу писати на адресу:
JOHN KAMINSKI
4605 Lester St., Cleveland, Ohio

Спорт

„ІҐЛЕС" БЮТЬ „ЛЕВІВ" У ДОГРИВЦІ 2:1.

Найбільшою несподіванкою в другій серії змагань за чашу стейту Іллиной (Піл-Кап) була низька — проте болюча поразка „Левів", що виелімінувала їх від дальших розгривок. У реґулярному часі змагання покінчилися вислідом в нічию 1:1 (1:0). Заряджена суддями пів-годинна догривка принесла полякам, хоч не дуже заслужену — то все ж таки випрацьовану перемогу з далекого стрілу іхнього найкращого змагуна Гризіка дослівно в останній хвилині гри. „Леви", що виступили до цих змагань у дещо послабленому складі (без Дахнівського і Шанасаріяна) не видержали темпа, яке самі накинули. Відносно найслабшою нашою лінією виявився напад, якому ще далеко до минулорічної форми. Добре відомі та респектовані противниками канони важкого калібру: Куцан і Маркевич все ще стріляють замало і нецільно. Одинокі ворота для „Левів" здобув „головкою" молодий Куляс на 50 хв. гри.

Склад „Левів": Перкунас, Тищенко, Мелешко, Гладкий, Андрушко, Кузик, Маркевич, Куцан, Коханюк, Пундор, Куляс, Борисевич, Сокологорський.

Глядачів понад 500.

Роман Дубляниця.

УАСТ РАЧЕСТЕР — БЕКС БОФАЛО 1:0 (0:0)

В неділю, 18 квітня ц. р. УАСТ розіграло мистецькі змагання в Бофало проти німецької дружини „Бекс".

Багниста площа і вітер не дозволили дружинам розвинути гри — повних акцій. Все, що ділялось на площі під час 90-х хвилин залишилося тільки намаганнями розвинути гру. Ці акції кінчилися на обох 16-х.

Першу півгру починають німці з вітром і через цілий час мають легку перевагу, якої одначе, німецький напад не зміг викростати. В другій половині, рачестерці, маючи вітер до помочі, перебирають ініціятиву у свої руки, але багно перед воротами не дозволяє здобути святині противника. Переможні ворота здобув В. Камат на 33 хв. другої половини з наріжняка при асисті вітру. Слід відмітити поправну гру воротаря Захарченка. По цій перемозі УАСТ Рачестер висунулось на друге місце в табелі Північно-Західної Футбольної Ліґи Стейту Ню Йорк.

Склад УАСТ Рачестер: В. Захарченко, (Р. Павлович), Б. Рубін, Л. Стасюк, З. Снилик, М. Ортинський, Є. Ходань, Д. Мельник, Дащинюк, М. Шевчишин, В. Камат, Когут, М. Бабюк.

Л-юк.

Книжка й часопис — найнеобхідніші речі в домі культурної родини.

ВЕЛИКА ВИПРОДАЖ
ФУТЕР у Фірмі
ВУЙКІВ і КОПЕЦЬ

Маємо на випродажі куниці; камінні і лісові мінки і соболі. Дешеві ціни. Виконуємо на замовлення елеґантні футра, з найкращого ґатунку шкірок. Переробляємо всякі футра на найновішими фасонами. Приймаємо до переховування на літній сезон. Достава на місце.
Wujkiw & Kopiec, Inc.
Mfg. FURRIERS
111 E. 7th ST., N.Y. 9, N.Y.
Tel.: Spring 7-8710

ВОЯКИ, ЩО ПОРАЗ ДРУГИЙ СЛУЖАТЬ ПРИ ВІЙСЬКУ, БУДУТЬ ЗВІЛЬНЕНІ

Вашингтон. — Голова Конґресової Комісії Військової Служби Дюї Шорт заявив, що вояки, які пораз другий служать при війську, незабаром будуть звільнені. Конґресмен Шорт звернувся з цією справою до департаменту оборони, і довідався, що армія зараховуватиме воякам час, відбутий за першим разом служби. Таким чином їм відтягнеться один рік від 24-місячної служби, до якої вони зобов'язані, і вони негайно зможуть бути звільнені. Звичайно до військової служби покликають один раз. Але вояки, що не відбули 90 днів служби на фронті під час другої світової війни, або служили менше як рік між вереснем 1940 року і червнем 1948 року, не належать до вояків-ветеранів, які незобов'язані до військової служби.

ВІЙСЬКОВА КОМІСІЯ ОН ОСУДЖУЄ ІЗРАЇЛЬ

Єрусалим. — Мішана військова комісія ОН, що наглядає в Палестині за зберіганням постанов перемир'я між Ізраїлем і його арабськими сусідами, радила під головуванням генерала Бенніке і прийняла резолюцію з гострим осудом Ізраїлю за обстрілювання з рушниць і скорострілів через кордон йорданського містечка Будрус. — Кулями з ізраїльського боку поранено 12-літню арабську дівчину. Речник ізраїльської армії висловив через радіо жаль з приводу цього інциденту. Він пояснив, що ізраїльський військовий відділ, стаціонований над кордоном Йорданії, відбував вправи у стрілянні і деякі кулі, мовляв, випадково попали на йорданський бік.

● **Біллі Ґрагам,** це американський євангелист - проповідник, який два місяці тому виїхав був до Англії на низку публічних проповідей в Гайд Парку, під загальним гаслом „Поворот до Бога". Англійська преса зустріла його кпинами й насмішками. Але впродовж двох місяців він мав 800,000 слухачів, які стали його звеличниками. З такими ж проповідями він їде до Парижу, Гельсінок, Стокгольму, Копенгаґи й Західнього Берліну.

● НА ПРОДАЖ ФАРМА ●

ФАРМА НА ПРОДАЖ
з причини старости, 120 акрів, земля рівна, вироблена, мурований дім на 10 кімнат і всі вигоди, решта будинків і Сайло всі добрі. Ріка пливе через фарму, ліс добрий і сад; тверда дорога; в гарнім місці Саратоґа Каунті. По докладні інформації пишіть на адресу:
NICK DANOPUK
R.F.D. #1, Ballston, Spa., N. Y.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

ШІКАҐО, ІЛЛ. — Управа Т-ва ім. Д. Вітовського відд. 301 повідомляє, що місячні збори відбудуться в неділю, 2-го травня, в залі при церкві св. Володимира, 2238 W. Cortez St., о год. 12:30 вполудне. Просимо всіх членів взяти якнайчисленнішу участь і використати збори для вплат вкладок. — Управа.

Посмертна Згадка

ТЕОДОР КЛИСА, член відділу 100 УНСоюзу в Ґері, Інд., помер 24-го березня 1954 р., в 67 році життя. Покійний походив з с. Чорна, повіт Ліско, Зах. Україна. До УНСоюзу вступив 1912 р. і працював багато для УНСоюзу. Оставив в смутку дружину Юстину, 3-ох синів, 4 дочки і 9 внуків, які всі є членами УНС. Похорон відбувся 26-го березня з погреб. заведення до церкви св. Михаїла а відтак на Calumet Park при співучасти рідні, Знайомих та Членів. — В. П. П.!

А. Цебак, секр.

● REAL ESTATE ●

БУДУЄМО ДОМИ
$4\frac{1}{2}$ кімнатні або більші, після Вашого бажання, з пивницею або без, подвійні підлоги. Земний газ, тому дешево до огрівання: від $6,500.
В англійсько-німецькій дільниці.
REGENT 4-2106 або STAGG 2-5108

GREENE, N. Y. (1 м. від містечка) 154 акр. фарма, 10 кімн. дім, електрика, телефон. Обора 70'x38 з 39 перегородками, "Box Stall", стайня на 2 коні. Потік перепливає через пасовисько. Продається разом з 28 молоч. коровами або без 16 шт. молод. худоби, бугай, пара коней, знаряддя. Stuart L. French SR., Cumings Rd. Tel.: Greene 320-Y4.

ROMING HOUSE — BROOKLYN
Amity вул. nr. Clinton — Legal — з цегли, 25x100, олив. огрівання, до зайняття 14 кімнат, $2\frac{1}{2}$ лазнички; 7 кімнат, не реєстрований, A-1 condition, рент вільний з досконалим приходом.
Ціна $18,000, готівки $9,000.
N. J. CHAPIS & CO., INC.
355 Atlantic Ave., Brooklyn, N.Y.
TR. 5-5513

3-родин. наріжний дім зі склепом при голов. вулиці, олив. огрівання, ґараж на 2 авта; склад, бучерня, ґросерня і варстат до роблення ковбас. Добре вироблений бизнес; нефахівця навчимо; продаж з причини виїзду. По дальші інформації голоситись до J. Gural, 626 Roosevelt Ave., Carteret, N. J., або телеф. CArteret 1-5359 або CArteret 1-5955.

New Hyde Park, 1-родин. з цегли дім. $1\frac{1}{2}$ поверх, підвал, збудований в стилі новий чудовий дім, Nassau Co. 1-ий пов. 5 кімнат, лазничка, 2-ий пов. 4 кімнати, лазничка. Модерна кахлева кухня, колор. ках. лазничка, в заглибленні чавунові кальорифери, піч, холодільник, машина до прання, олив. огрівання з 550 gal. збірником. 40x100; подвійний ґараж, догідно до всього. Власник продає зі стратою з уваги на переїзд, пишіть: CONTI — 571 Hillside Blvd. New Hyde Park, L.I. PR 5-4920.

Woodhaven, Forest Parkway
50x100, 11 кімнат, 2 лазнички, олив. парове огріваня. Ідеальне до перероблення для професіоналів. Близько до всього.
$22,000.
VI. 9-4904 — або пишіть:
A-26-A — Rm. 830 — 11 W. 42 St.
New York City.

4-РОДИН. ДІМ. — BROOKLYN
4-кімн. апарт. Ridgewood, Irving. бл. Decatur. Мосяжні рури, комбіновані умивальні (sinks), 2 комбіновані печі. Писати: 60-52 80th Ave., Glendale, L. I. **Продаж зі стратою $9,500,** легкі умовини, або кличте: HE. 3-8104.

Український Народний Союз, який нараховує тепер уже понад 69 тисяч членів, є передова народна установа американських українців, в списку членства якої не повинно забракнути теж і Вашого імени. Бо належати до У. Н. Союзу, значить належати до цього свідомого та ідейного загалу, який творить і веде наше громадське життя.

ПРО НЕРВИ ТА БОЛІ й терпіння мускулів

Якщо ви терпіли колись на страшні болі нервів, які вертять і рвуть вас; якщо ви напів божевільні від нещасних болів мускулів; якщо ви дали би все, щоб дістати поміч проти тих болів і мук, які роблять вас калікою, — то поцікавтеся і послухайте дещо про лік АНТРО.

Лікарські звідомлення вказують, що та чудесна назва швидко облегшує болі від різних нервових недуг, як запалення зв'язок між мускулами, плечей, рук і ніг, або від понатяганих мускулів. Користувачі захоплено висловлюються про знамениту поміч, яку вони дістали, іноколи від першого невеликого дозування.

Не терпіть даром другий день тортурів, тільки спробуйте АНТРО. Можете легко дістати цей лік поштою, написавши до KINGSLY CO., Dept. 13, Box 415, Peekskill, N. Y. Щоб мати певність, напишіть своє призвище й адресу друкованим письмом на обороті коверти. Отримаєте достатню скількість відворотною поштою, за яку заплатите листоноші тільки $3.00 плюс COD оплата. Зробіть це тепер, поки можете ще дістати АНТРО.

Ім'я ____________________
Адреса __________________
Місто ____________ Стейт ____

ТЕПЕР ПОРА
ЗАПИСАТИСЯ НА КУРСИ
САМОХОД. МЕХАНІКІВ
І КУРСИ ЇЗДИ

GR. 7-8951
КУРСИ МЕХАНІКІВ
КУРСИ ЇЗДИ АВТАМИ
Постараємося для Вас про еґзамін Лайсенсу. Наші учні дістають диплом. Помагаємо в одержанню праці. Інструкції в українській і англійській мовах. КУРСИ ДЕННІ, ВЕЧІРНІ і НЕДІЛЬНІ. Інструктори фахівці. Залож. в 1916.
L. TYCHNIEWICZ, директор
METROPOLITAN
AUTO SCHOOL
155—2nd Ave., близ. 10th St.
NEW YORK CITY

87th STREET WEST
3 поверховий дім, леґ. багатомешканевий, свіжо відновлений і змодернізований, всі паркетові підлоги. Олив. огрівання, добрий розклад, знамениті умовини. Город і дерева. Добрий дохід — чудова нагода.
Власник EN 2-1692

WHITEHOUSE, 3 спальні, дім в стилі ранчі, гаряча вода, централь. огрівання, лазничка, пов. пивниця, ґараж. Дуже добре положення, близько міста, школи, гайвею, залізниці. Багато спокою, помірк. ціна. F.H.A. одобр. M. S. Zankowsky, Builder, Whitehouse. Whitehouse 218-R-11 or 151.

Bruckner - Blvd.-Waterbury Ave.
Bronx, N. Y.
19 домів 1 і 2 родинних (достосовані до околиці) $16,000 й більше. 6 простірних кімнат, заля, сосн. голівудська кухня, $1\frac{1}{2}$ лазнички, веранда, олив. огрівання, ґараж. Підвал на поземі вулиці, легко до перероблення на 2-ий апарт. G.I. 10% вплати, 30-річний мортґедж. — Також 2-род. 5 і $4\frac{1}{2}$ — $4\frac{1}{2}$ і $4\frac{1}{2}$. Всі модерні удогіднення, наріжні, відповідні для професіоналів.
V. MILITELLO TA 9-6838
„SVOBODA"

WATKINS GLEN, близько Seneca Lake з великим видом на околицю, 125 акрів родючої землі, 75 акр. обробної, велика лісна площа, багато води, стодола в підвалі, стайня на 8 корів, курник на 1,000 курей, 4 доми з інкубаторами, добрий 9-кімн. дім, електрика, гаряча і холодна вода, телефон, достава пошти і молока, бл. школа. Ціна $16,000. Осібно виряд, якщо бажаєте. Пишіть або кличте: W. A. Howell, Reading Center, New York. Phone Watkins Glen 663m1.

4-РОДИН. NASSAU
3 кімнати вільні.
22 кімнати, великий магазиновий будинок для будів. контрактора, парове огрівання.
$13.500 — Готівки $2,500
BILL SCHOLZ GA. 7-0313
454 Willis Ave., Williston Park, L.I.

GUEST HOUSE
79 акрів і комп. викінчений дім, надається на клюб, табор, бонґало колонії й інш. Знамениті умовини, полювання, риболовля, купаль.басейн, прогульки в гори. Мусите огл., щоб оцінити. Mrs. M. Henderson, 19 Canal St., Ellenville, N.Y. Tel. Ellenville 866M1.

КУПНО ТИЖНЯ!
Мусить продати Brooklyn Property-Union, Nr. Smith St., 3 поверх. з цегли дім, підвал, 16 кімнат, 3 лазн., олив. огрів., порожній, чистий, бл. склепів, комун. й інш. $2,000 завдатку, решта на легкі сплати. Murray Silverman, 66 Court St., Bklyn, N.Y. TR. 5-5318.

ASTORIA — 6-родин. з цегли дім. До зайняття 2 трикімнатні апартаменти. Олив. огрівання, мармурові сходи, мідяні рури, дах (3-річний). Дохід місяч. ренту $256.00 Знамениті умовини. Ціна на скорий продаж. $20.000. Оглядати за умовлен.
PAT SIMONE
34-09 Broadway, Astoria, L. I.
AS. 8-3735

● MISCELLANEOUS ●

КРАЩИЙ СЛУХ за 15c МІСЯЧНО!
Уявіть собі, що тільки за 15c ви дістанете батерію, що нею можете користуватися цілий місяць. Огляньте 3-провідний пересилач Zenith "Royal T" для скріплення Вашого слуху за $125.
Для закупу слухового помічника користайте з догідних сплат P.T.A.
LOUIS E. EARLE
ОПТОМЕТРИСТ
Години прийнять: 10 A.M. до 6 P.M. В четв. відк. до 9 P.M.
Phone: WAtkins 9-4769
Говоримо по-українськи
HEARNS
14th St. at 5th Ave., N. Y.
Located on the Balcony

ОСЯГНІТЬ
фінансову незалежність.
Приступіть до цього просперуючого бизнесу. Пишіть за інформаціями цін і висоти прибутку цього приємного бизнесу.
ANDES CHINCHILLA SALES
194 Route 17 — Paramus, N. J.
ORadell 8-6000

● RESTAURANTS ●

HOLBROOK HOTEL
Передтим знаний як Sunrise Farm Hotel. Одна станція до Ronkonkoma.
Давновідоме місце на
BUS-PARTIES • DINNER PARTIES • PICKNICKS
Дальші інформації письменно або телеф.
Теперішний властитель: Albert Huber.
HOLBROOK HOTEL, Holbrook, L.I. • Tel.: Ronkonkoma 8535

ALFRED J. WEISE'S
THE MANSION
54 LINCOLN AVENUE
(1 Block v. Merrick Rd.)
ROCKVILLE CENTRE, L.I.
Найкраща німецька кухня — Cocktail Lounge.
ВЕСІЛЛЯ • БЕНКЕТИ • ГОТЕЛЬ - ПРИМІЩЕННЯ.
Telephone: ROckville Centre 6-9662

John Ton's
WANTAGH ANNEX
WANTAGH AVENUE, WANTAGH, L. I.
Улюблена ціль прогульки на Лонґ Айленд.
Німецька кухня, печеня на дико, дріб, "Sea Food," — наша спеціяльність. Добрі вина й пиво.
Влаштовуємо бенкети • весілля • прогулькові прийняття.
Tel.: WAntagh 2-4861

● STORE FOR RENT ●

ПОТРІБНО
пильного оперейтора.
Склеп 12x46 — Bronx
для спілки, що бажає поліпшити пересічні умовини життя. Нова дільниця крамниць. Влиз. шкіл, церков, комунікацій і інш. Ідеальне на студію танків, на крамниці з муз. прил., з обувям, з трикотажем та улюбл. звірятками. — OL 4-1674.

● MISCELLANEOUS ●

ШЕНШИЛІ
ФУТРО МАЙБУТНОСТИ!!!
Плекайте для прибутку. В пивниці або в зайвій кімнаті. Схрещені — першоякісні звірята. Спеціяльний вибір. Пишіть або кличте:
JAMAICA HILL CHINCHILLAS
1509-03 84th Drive, Jamaica, L. I.
RE. 9-2705

NOWINSKI'S
Bridal Shoppe
Першорядні, але недорогі.
Кожна дівчина, що вступає в супружий стан без огляду на те, скільки може видати на слюбний стрій, може виглядати чудово, коли одержить від нас фахову пораду і вказівки відносно сукні для себе і дружок. Наше завдання задоволити клієнтелю до найдальш ідучих границь.
406 BROADWAY
BAYONNE, N. J.
Tel.: Federal 9-1848
●
KAROL i ELENORA
LEWANDOWSCY
властителі.

STEINWAY LODGE
RESTAURANT of DISTINCTION
Private Parties
Up to 200 in Exquisite
Mirror Room
WEDDINGS A SPECIALTY
18-34 (foot of) Steinway Street
Astoria, Long Island AS. 8-9813

СПЕКУЛЯЦІЯ В ДІЛЯНЦІ УРАНУ
Фірма висилає тепер уран.
Продаж около 15¢ за акцію.
Останні інформації без зобов'язання. Тел.: HU 4-1800
DAGGETT SECURITIES, INC.
75 Bloomfield Ave., Newark, N. J.
HUmboldt 4-1800

CATHOLIC BOOK SERVICE
111 Adam Street
Sea Cliff, Long Island, New York
Купуйте наші дарунки на уродини, перше Св. Причастя і "Graduation." Ми маємо деякі елеґантні католицькі книжки, молитвенники в дарунковім опакуванні. Посилайте за католицькими публікаціями з усіх видавництв.
Зараз телефонуйте:
GLen Cove 4-7330

ШЕНШИЛІ
Продаж зі стратою.
3 чудові виплекані пари. Всі поліпшені схрещуванням породи. 1 рік ґарантії. Тільки $1,500.
M. SANTO
28 Woodbine Ave., Plainfield, N.J.
PL. 5-2099

ШЕНШИЛІ
6 ЧУДОВИХ ПАР;
расові, реєстровані: ціна $2,100.
625 Nye Ave., Irvington, N. J.
ESsex 2-3284

TWO GUITARS
244 E. 14th St. New York City
OR. 3-5335
Приємна атмосфера, першорядна кухня, українська і модерна музика до танців.
ПРОГРАМА ЩОВЕЧОРА
о год. 9 і 12.

ALLIANCE CLUB
GALA WEEKEND SHOW
• Talent Nite Every Friday •
CARMEN RIOS TRIO
2 оркестри — нічні дансінґи.
78-80 St. Marks Pl. N. Y. C.
(8th St., and 1st Ave.)
GR. 7-9765

HENNY'S
New Springville
2187 Richmond Ave., Staten Island
Near Rockland Ave.
Special Steak Platter $1.50
Served Daily
Visit Our Redecorated
DINING ROOM
Excellent for Picnics, Banquests etc. Call GI 2-9799.

● Business Opportunity ●

VILLAGE GROVE
132-20 14 Ave., College Point, L.I.
РЕСТОРАН і БАРА
Ідеальне місце на пікніки, весілля, товариські зустрічі.
Добра, смачна кухня. Наша спеціяльність печення на дико.
Обіди від 1-ої до 9-ої год. веч.
Власник: George Bachmann.
Tel.: FL. 9-8971

EAST FISHKILL — Краєвид, Estate — 12 акр. луки, потік, 9-кімн. колон. дім, коминки, терраси, знамените на мотель, ресторан; фарма на 1,000 індиків або сіл. дім, $40,000. Тел.: Plaza 8-2870 або Hopewell Junction 6-8697 суб.-нед., або пиш. Box A-26 Room 830, 11 W. 42 St. New York.

MEAT MARKET
З ҐРОСЕРНЕЮ
West Milford, N. J., повний виряд, товар, на провінції, довгий винайм. Рент $40 місячно. Власник продає з уваги на інший бизнес.
West Milford 4-7261

DELICATESSEN — BARGAINE!
QUEENS, L.I. Продається зі стратою з уваги на недугу. Пересічний тижн. оборот $14,000. Добрий виряд і товар. 3 кімнати, $100 рент. Ціна $9,000, полов. готівки.
SCHILD'S,
172-07 Jamaica Ave., Jamaica, L. I.
Tel.: Republic 9-4480 Eve. & Sat.
HO. 5-8495.

WINDOW CLEANING Janitorial, floor waxing service; приблизно $100,000 річний оборот. Може бути скоро подвоєний. Індустріяльна дільниця. З причини недуги мусить продатися до 1-го травня (May). $45,000, $15,000 завдатку.
Lakewood (N.I.) 6-2366.

ADIRONDACK MTS. — N. Y.
Cabins, Boat Livery & Restaurant (Luncheonette & Ice Cream Parlor) fronting Highway & 30 mile lake; 8 housekeeping cabins. Owners Residence 5 rooms — bath, expansion attic. All fully equipped and furnished. Ready to operate. 15 boats and motors. Sandy Beach. Owner must sacrifice. $28,500 — Cash $8,500. E. PARTHEY, 29 W. 85th St., N.Y.C. EN 2-0809.

BAR & GRILL, Service Station — ґараж, 3 помпи (pumps). Виряд. Апарт. Ідеальне положення. Легкі умовини. $40,000.
MARION L. HUBBARD
Realtor,
CARMEL 5-3505

НАДЗВИЧАЙНА НАГОДА
Нагода для доброї спілки, модерна на Rockaway Boardwalk ланчанета (без варення). Продаж або винайм $23,000 оборот. Продаж зі стратою з уваги на другий бизнес на пляжі.
35th Street, on Boardwalk,
Edgemere, L. I. PR. 2-3244

МАМО!
Замов для мене в „Свободі" казочку
РОМАНА ЗАВАДОВИЧА
Медовий Телесик
вона дуже-дуже цікава,
а коштує всього 40 центів.
Замовлення слати до:
"SVOBODA"
P. O. Box 346,
Jersey City 3, N. J.

JOHNSON'S BAKERY
OR 3-1529
ГАРНЕ РІЗНОРОДНЕ ПЕЧИВО
Все печеться на місці з найліпшого і вибраного матеріялу.
ТОРТИ, ЧАЄВІ ТІСТОЧКА
СТРУДЛІ (VORTEX)
Ви можете замовляти
СВІЖІ ТОРТИ
просто з печі.
Солідна обслуга.
Говоримо по-українськи.
62 FIRST AVENUE
(Near 4th Street)
NEW YORK CITY

ЧИ РОБИТЕ ПОДРУЖНІ ПЛЯНИ?
Цей гарний готель спеціялізується у виготовленні весіль та інших суспільних нагод.
Величава заля
Виґідні фотелі
Смачне меню
Досвідчена обслуга звертає увагу на кожні подробиці.
Phone Banquet Dept. EL. 5-7300
BEEKMAN TOWER
HOTEL
A smart convenient location in exclusive Beekman Hill section.
49th ST. and 1st AVE., N.Y.C.

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ УНСОЮЗУ!

EVergreen 3-4450
FILL YOUR BINS NOW
Spring Prices In Effect
MAPLE
Coal & Coke Co.
antracite FUEL OIL bituminouh
OIL BURNERS
SALES & SERVICE
72-74 Box Street
BROOKLYN 22, N. Y.
Федько Куддак

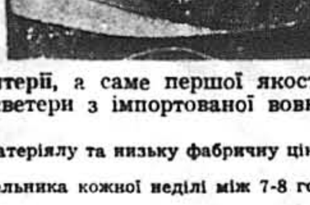
ІВАН КОВАЛЬЧИК
FUNERAL HOME
COMPLETELY
AIR CONDITIONED
ЗАНИМАЄТЬСЯ ПОХОРОНАМИ В СТЕЙТІ
NEW JERSEY
Ціни приступні для всіх
Обслуга чесна і найкраща
У випадку смутку в родині кличте як в день так і в ночі!
JOHN KOWALCHYK
129 GRAND STREET,
cor. Warren Street,
JERSEY CITY 2, N. J.
Tel. HEnderson 4-5131

Lytwyn & Lytwyn
UKRAINIAN
FUNERAL DIRECTORS
AIR CONDITIONED
Обслуга Щира і Чесна
Our Services Are Available
Anywhere in New Jersey
801 SPRINGFIELD AVENUE
IRVINGTON, N. J.
NEWARK, N. J.
ESsex 5-5555

ІВАН БУНЬКО
УКР. ПОГРЕБНИК
Обслуга чесна і найкраща
ЦІНИ ПРИСТУПНІ.
JOHN BUNKO
Licensed Undertaker
& Embalmer
437 EAST 5th STREET
New York City
REASONABLE PRICES
Telephone: GRamercy 7-7661.

ПЕТРО ЯРЕМА
УКР. ПОГРЕБНИК
Занимається похоронами
В BRONX, BROOKLYN, NEW YORK І ОКОЛИЦЯ
Контрольована температура. Модерна каплиця до ужитку даром.
PETER JAREMA
129 EAST 7th STREET,
NEW YORK, N. Y.
Tel.: ORchard 4-2568

ВЕЛИКИЙ ВИБІР ВЕСНЯНИХ КАПЕЛЮХІВ НА ВЕЛИКДЕНЬ!
DUNLEY HAT SHOP
14 SAINT MARK'S PLACE, NEW YORK CITY
(Іст 8 вул., між 2-3 Евеню.)

Має на складі найбільший вибір фільцових КАПЕЛЮХІВ власного виробу, найкращої якости в найновіших фасонах і кольорах. — У нас куплені капелюхи приймаємо до перерібки.
Пригадуємо, що маємо відділ Мужеської Ґалянтерії, а саме першої якости сорочки знаної марки "JAYSON", дощевики, светери з імпортованої вовни парасолі й інш.
Просимо зайти і переконатись про високу якість матеріялу та низьку фабричну ціну. — Говоримо по-українськи.
Слухайте наші оголошення по радіо-програмі п. Мельника кожної неділі між 7-8 год. рано на хвилях 1480, (станція WHOM).
Отворено щоденно до 8:30 веч., в п'ятниці і суботи до 10:00.
DUNLEY HAT SHOP
14 SAINT MARK'S PLACE (Іст 8. вул. Bet. 2—3 Ave.) NEW YORK, N. Y.

За повною й особистою обслугою
кличте
JOHN J. FOX & SONS, Inc.
FUNERAL DIRECTORS SINCE 1893
1908 Bathgate Ave. (near Tremont) Bronx, N. Y.
203 E. 201 St. (near Grand Concourse) Bronx, N. Y.
CY 4-1122 SE 3-9114
Вже більше 60 років ми солідно й з особливою увагою обслуговуємо багато католицьких родин у великому Ню Йорку. Оплата за повний, величавий і гідний похорон від $185.00.
JOHN J. FOX JR., — директор